Ўзбекистонда яшовчи ҳар бир кишининг вазифаси ва бурчи:

ПАХТАКОРЛАРНИНГ МЕҲНАТИ БИЛАН ЕТИШТИРИЛГАН ҲОСИЛНИ САҚЛАБ ҚОЛИШДИР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 266 (19.937). • 1987 йил 19 ноябрь, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

◆ ЎТГАН КУНИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИДАН 52662 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТЕРИБ ОЛИНДИ. МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ ТАЙЁРЛАНГАН ПАХТА 4424499 ТОННАДАН ОШДИ.

◆ БИР КУНДА «ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР БУНКЕРИДАН 15376 ТОННА, МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ ЭСА 1905680 ТОННА ДУРДОНА ТЎКИЛДИ.

ПАХТАЗОР — ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

ҲАЛОЛ, ВИЖДОНАН ТЕР ТЎКИБ, ҲОСИЛ ЎЗ ВАҚТИДА САРАНЖОМЛАБ ОЛИНИШИГА ҲИССА ҚЎШИШ — ҲАР БИРИМИЗНИНГ ВИЖДОНИЙ БУРЧИМИЗ

Деҳқонлар учун об-ҳаво қулай, бекаму-кўст келган йилнинг ўзи йўқ. Табиат қийинчиликлари қишлоқ меҳнатчиларининг иродасинигина эмас, уларнинг ана шу қийинчиликларни енгишга қай даражада тайёргарлик кўргани, тадбиркорлиги, омилкорлигини ҳам синовдан ўтказади. Октябрь ойининг охири, ноябрь ойининг бошларида тўсатдан тушган қор, ёмғирлар натижасида республикамиз пахтазорларидаги меҳнат маромн бир неча муддат сусайиб қолди. Бироқ юз бериши мумкин бўлган об-ҳаво қийинчиликларини кўзда тутган, ноқулай шароитларда ҳам суръатни пасайтирмаслик чора-тадбирларини кўриб қўйган пахтакорлар тез орада аҳволни ўнглаб олишга муваффақ бўлдилар.

Қишлоқда яшовчи ишга яроқли кишиларнинг ҳаммаси пахтазорларга чиқди. Оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларнинг кўнгилдагидек йўлга қўйилишига эришилганлиги туфайли қалб амри билан далага отланган ташаббускорлар сафи кенгаймоқда. Буларнинг ҳаммаси областлар, районлар, хўжаликлар хирмонларининг тезроқ бўй чўзишига имкон бераётир. Айни кунларда Наманган, Андижон, Фарғона, Жиззах, Тошкент, Самарқанд областларида йиллик планнинг бир процентидан ошириб пахта тайёрланаётганлиги бунинг далилидир.

Аммо, умуман олганда, республикамизда йиғим-теримнинг ҳозирги аҳволи қониқарли эмас. Бир неча кундан бери қулай шароит вужудга келганига қарамай кўп жойларда суръатни кескин кўтаришнинг бош омили бўлган механизацияга етарли эътибор берилмаётир. Айрим раҳбарлар ноқулай шароитларда ҳам терим агрегатлари унумли ишлашини таъминлаётган дала гвардиячиларининг тажрибасини ўрганиш, уни кенг ёйишни таъминлаш ўрнига об-ҳавонинг яна ҳам яхшиланишини кутмоқдалар. 11 ноябрга қадар машина терими плани Хўжаобод районида 8,87, Янгиқўрғон районида 2,25, Уйчи районида 3,71 Охунбобоев районида 6,94, Тошлоқ районида 8,58 Фарғона районида 7,62, Чироқчи районида 26,67, Шаҳрисабз районида 25,16 процент бажарилганлигини ҳеч бир баҳона билан оқлаб бўлмайди.

Ҳозирги мураккаб шароитларга қарамай ўз агрегатини моҳирлик билан бошқариб, кунига 4—5 тоннадан «оқ олтин» тераётган Большевик районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозидан Н. Қозоқов, Жомбой районидаги «Октябрь» колхозидан Қ. Жамолов, Тўрақўрғон районидаги Киров номли колхоздан Матлуба Охунова, Марҳамат районидаги «Пахтакор» колхозидан М. Эгамбердиев каби моҳир дала гвардиячиларининг ғайрат-шижоати техника қувватидан самарали фойдаланиш мумкинлигини яққол кўрсатиб турибди.

Техника воситалари, бошқа резерв ва имкониятларни ишга солган районлар, хўжаликларда юбилей йили хирмони ўз вақтида тикланиб, пахтакорлар она-Ватанга ёруғ юз билан рапорт бердилар. Демак, ҳозирги вазифа — илғорлар тажрибасини ҳамма ерда кенг ёйиш, ташкилотчилик ишларини авж олдириш, бор ишчи кучлари ва техника воситаларини ишга солиш, улар унумли ишлашига имкон яратишдан иборатдир. Бунинг учун барча шарт-шароитлар етарли.

Терим суръатини кўтариш, оммавий сафарбарликни таъминлаш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш, социалистик мусобақани кучайтириш лозим. Қаерда мусобақа расмият учун, юзаки уюштирилса, у ерда муваффақият ҳақида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатида таъкидланганидек, «Коллектив тажрибасига таянган тақдирдагина, қимматли фикрларни, янги ёндашувларни қўллаб-қувватлаган тақдирдагина, Ленин айтганидек, «Омманинг тезлик билан ишга киришмоғи учун омманинг мусобақасини ҳам, ташаббусини ҳам қўзғата билиш... мумкин». Ана шунда далада ишлаётган ҳар бир киши юксак унумдорлик учун курашади. Ўз фаолиятини таҳлил этиб, илғорларга тенглашишга ҳаракат қилади. Буларнинг ҳаммаси йиғим-терим суръатини кескин ошириш гаровидир.

Бу йилги фавқулодда вазият пахтакор республика граждани бўлган ҳар бир кишининг пахтазорга чиқиши, катта хирмонга муносиб ҳисса қўшишини тақозо этмоқда. Буни дилдан ҳис қилган минглаб шаҳарликлар қалб амри билан теримга чиқдилар. Кўпчилик олийҳиммат ҳашарчиларнинг беғараз ёрдамлари туфайли хирмонларимиз тезроқ юксалаётир. Тошкент давлат медицина институти, политехника институти, Ғиждувон медицина билим юрти ва бошқа кўплаб коллективлар юбилей йили план-топшириқларининг муддатидан илгари адо этилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Лекин терим суръатларини бир ярим-икки маротаба ошириш, деҳқоннинг пешона тери эвазига етиштирган «оқ олтин»ини қисқа муддатда саранжомлаб олиш учун жуда кўп резерв ва имкониятлар борки, уларни ҳаракатга келтириш партия, совет, хўжалик органлари, ёрдамга чиққан ташкилот ва муассасалар раҳбарларидан катта куч-ғайрат талаб этади.

Теримчилар, ҳашарчилар ҳақида мунтазам ғамхўрлик қилиш, уларнинг унумли ишлашлари ва мароқли дам олишларини таъминлаш билангина довонларни эгаллаш учун кенг имкониятлар очиш мумкин. Лекин ўн иккинчи беш йиллик ҳосилининг тақдири ҳал бўлаётган ҳозирги шароитда ҳамма ерда ҳам меҳнаткашларга зарур шарт-шароитлар яратилган, деб бўлмайди.

Далаларда ҳали ҳосил мўл. Пахтакорлар ва ҳашарчилар бор ҳосилни нобуд қилмай Ватан омборларига топшириш учун ҳиммат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Яна бир ғайрат қилсак, зафар маррасининг эгалланиши муқаррар. Бунинг учун ҳаммамиз, ҳар биримиз ҳосил учун жавобгарликни ҳис қилмоғимиз, куч ғайратимизни икки, уч ҳисса оширмоғимиз керак.

Ҳозир ҳаво очилиб турибди. Лекин куз ҳавосига ишониб бўлмайди. Вақтинг кетди, нақдинг кетди, деганларидек, шу кунларда бироз сусткашлик қилиш кейинчалик тузатиб бўлмас хатоларга олиб келиши мумкин. Демак, олтинга тенг вақтни қадрлаш, йиғим-теримни бутун чоралар билан жадаллаштиришда зўр қатъият кўрсатиш, ҳар бир кунни, ҳар бир соатни ғанимат деб билиш керак. Партия комитетлари, Советларнинг ижроия комитетлари, хўжалик органлари йиғим-терим тадбирлари ва графикларининг бажарилишини мунтазам назорат қилиб бормоқлари, юқори кўрсаткичга эришаётганлар тажрибасини кенг ёймоқлари, рўй берган камчиликларга муросасиз бўлмоқлари, уларни бартараф этиш бўйича оператив чоралар кўрмоқлари лозим.

Пахта — халқ бойлиги. Унинг мисқолини нобуд қилмай, тез ва соз териб олиш ҳаммамизнинг, ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз. Шундай экан, ишчи кучларидан оқилона фойдаланиш, теримда кучларни янги-янги участкаларга — ҳосил мўл пайкалларга, одамлар етишмаётган жойларга зудлик билан ўтказишни эътибордан қочирмаслик лозим. Мардлар майдони пахтазорда жасорат кўрсатайлик.

БУГУН ҲАММАНИНГ ЎРНИ — ДАЛАДА!

Мажбурият ҳисобига

«Марра эгалланди! Навбат — мажбуриятга! Ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йилида она-Ватанга 7120 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилнинг 80 проценти биринчи сортга қабул қилинди» — Сирдарё область Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорларининг меҳнат рапортида ана шу сўзларни ўқийсиз.

Хўжалик аъзолари бу йилги йиғим-терим мавсумини зўр уюшқоқлик билан ўтказиб катта зафар қучдилар. Асосий эътибор машина теримига қаратилди. «Зангори кема»лар ёрдамида 5160 тоннадан кўп пахта терилди. Қувонарлиси шундаки, жами ҳосил шаҳарлик ҳашарчиларнинг ёрдамисиз йиғиштириб олинди.

Хўжаликда юқори ҳосилли бригадалар жуда кўп. Ҳ. Эшназаров, Г. Ҳамидов, Б. Бердиев бошлиқ коллективларда ҳосилдорлик 32-35 центнерни ташкил этди.

Меҳнат кўтаринкилиги бугунги кунда яна авжида. Етиштирилган бутун ҳосилни эл хирмонига етказиб бериш йўлида фидокорона тер тўкиляпти. Ҳаво очиқ келган ҳар бир соатдан унумли фойдаланиб, уюшқоқлик ва сафарбарлик намуналари кўрсатилмоқда.

Ҳосил тақдири ҳал бўлаётган ана шу кунларда хўжалик аъзолари мажбуриятни ҳам шараф билан бажариш учун мусобақани кучайтириб юборишди. Хўжаликда яна 380 тонна пахта тайёрлаш мўлжалланаётир.

Суратларда: 1. Бригада бошлиғи Ҳ. Эшназаров, (чапдан ўнгга), Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Т. Латипов, колхознинг партия комитети секретари Ж. Ўринбоев навбатдаги ишларни маслаҳатлашиб олишмоқда. 2. Машиналар ёрдамида терилган пахталарни тележкаларга ортиш пайти. 3. Йигирма бир йилдан бери чўлда ишлаб шуҳрат топаётган пахтакор Азимқул Эшонқулов.

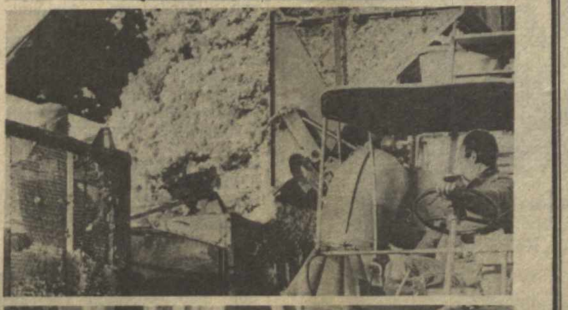

У бу йил машина билан 150 тонна пахта терди. Сувчи-механизатор яқинда меҳнатдаги ютуқлари учун СССР Давлат мукофотини олишга сазовор бўлди.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотолари.

ҲАШАРЧИЛАР ҲИММАТИ

Пахта йиғим-теримининг якунловчи босқичи бошланган, яқинлашиб келаётган қиш нафаси тобора сезилаётган шу кунларда республиканинг барча томонларидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига хатлар оқими тўхтовсиз келиб турибди. Уларнинг авторларини бир масала: пахта ҳосилининг тақдири нима бўлади, деган масала қизиқтирмоқда.

Деҳқонлар бу йилги ниҳоятда мураккаб шароитда, ғоят катта об-ҳаво қийинчиликларини енгиб ўтиб, шу ҳосилни етиштирдилар. Далаларда пахта кўп, биринчи қонунни — давлатга пахта сотиш планини бажариш учун ҳосил етарлидир.

Аммо вақтга келганда... вақт ниҳоятда оз қолмоқда. Етиштирилган бойлик қор остида қолишига йўл қўйиб бўлмайди, республиканинг «оқ олтин»ини об-ҳаво инжиқликларига бой бериш мумкин эмас. Ўзининг мамлакат олдидаги интернационал бурчини адо этиш — ўзбекистонликларнинг шон-шараф ишидир. Турли ёш ва касбдаги кишилар — хатларнинг авторлари мана шулар ҳақида ёзмоқдалар.

ЎРОҚ ВА БОЛҒА ИТТИФОҚИГА САДОҚАТ

◆ Бу йилги баҳор қишлоқ меҳнаткашларимизни эркалагани йўқ. Аввал бошданоқ уларнинг ишига жуда ёмон об-ҳаво шароити ҳалақит қилди, чигитни бир неча марталаб экишга тўғри келди. Улар зўр куч-ғайрат билан, жуда катта меҳнат сарфлаб, мўл ҳосил етиштирдилар, бу эса қишлоқ аҳлининг масъулияти ошганлигидан, улар қайта қуриш вазифаларини англаётганликларидан, ерга, ўз меҳнатига нисбатан янгича муносабатда бўлаётганликларидан далолат бермоқда.

Мана, шундай пайт ҳам келдики, бунда Ўроқ ва Болға, шаҳар ва қишлоқнинг иттифоқи, деҳқонлар билан ишчиларнинг, ўқувчи ёшларнинг, меҳнаткаш зиёлиларнинг бузилмас иттифоқи тўла-тўкис намоён бўлиши лозим. Қишлоқ меҳнатчилари етиштирган ҳосилни уларнинг бир ўзлари шу қадар қисқа вақт ичида — совуқ тушиб, ёғин-сочин бошлангунга қадар йиғиб-териб олишлари жуда қийин.

Нариманов шаҳридаги 38-ўрта ҳунар-техника билим юртининг педагоглар коллективи ва ўқувчилар кенгаши, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билим юртининг умумий линейкасида бутун коллектив бўлиб Ўрта Чирчиқ районидаги В. И. Ленин номли оталиқдаги колхозга бориб пахта ҳосили йиғим-теримида ёрдам беришга якдиллик билан қарор қилдилар. Республика студентлари ва ўқувчиларини, барча шаҳарликларни шу қийин кунларда пахтакорларга ёрдам беришга чақирамиз.

Коллективнинг топшириғига биноан:

билим юрти директори Т. БОТИРОВ, бошланғич партия ташкилоти секретари вазифасини бажарувчи С. КУДАРОВ, касаба союз комитетининг раиси М. ҲАСАНОВА, комсомол комитетининг секретари Н. МИРЗАЛИЕВА, ўқувчилар кенгашининг раиси О. ВОЛЬВАКОВА.

ФАОЛ ЁРДАМ КЎРСАТАМИЗ

◆ Пахта — ўзбек халқининг ифтихори ва шон-шуҳрати, бойлиги ва интернационал бурчидир. Шу боисдан йиғим-теримнинг ҳозирги долзарб кунларида ёшу қари деҳқонларимизнинг меҳнати билан тер тўкиб етиштирилган ҳосилни сўнгги мисқолигача йиғиб-териб олишга ёрдам беришлари керак.

Ёшлигимизда биз ҳам пахта етиштирганмиз, чигит экишдан то ҳосилни йиғиштириб олишгача шу билан боғлиқ барча қийинчиликларни яхши биламиз. Ҳозир биз, пенсионерлар шаҳарда яшаймиз, лекин пахтани аввалгидек ўзимизнинг жонажон ишимиз, деб ҳисоблаймиз.

Ўтган йили клубимиз аъзоларининг ташаббуси билан пенисонер аёллардан 25 киши ҳашар уюштириб, Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозининг 8-бригадасида пахта терган эди. Район раҳбарлари биз учун махсус автобус ажратиб бердилар. Далаларда биз яшариб кетгандек бўлдик, меҳнатимиздан шодликларга тўлиб-тошиб қайтдик. Биз умумий ишга камтарона ҳиссамизни — 392 килограмм пахтани қўшганимиздан хурсанд эдик.

Бу йил 2—3 баравар кўпроқ пахта теришни мўлжаллаяпмиз. Ҳозир пенсионер аёллар ва кўп болали оналардан 35 киши пахта йиғим-теримида қатнашишга аҳд қилди. Деҳқонларга кучимиз етгунча жуда фаол ёрдам беришга тайёрмиз.

Мукаррам ФОЗИЛОВА,
Сергели район кутубхонасининг кутубхоначиси, «Гулшан» хотин-қизлар клубининг ташкилотчиси.

ЎРНИМИЗ — ПАХТАЗОРДА

◆ Республикада каттадан кичик, барча бу йилги пахта ҳосилининг тақдиридан ташвишланмоқда. Деҳқонлар етиштирган ҳосилнинг ҳаммасини биз йиғиштира оламизми, деган саволга ҳеч ким бефарқ қараётгани йўқ.

Бунинг уддасидан чиқиш керак. Бунинг учун барча имкониятлардан фойдаланиш лозим. Шу кунларда ветеранлар ҳам, ўқувчилар ҳам йиғим-теримга ўзларининг баҳоли қудрат ҳиссасини қўшиш учун пахтазорга чиқмоқдалар.

Ҳали яна резервлар борми? Бор деб ўйлаймиз. Биз неча марталаб ўқиганмиз. Айтайлик, қўриқда ғалла ўрим-йиғимидаги аҳвол мушкуллашган пайтларда у ерда ялпи сафарбарлик эълон қилинади — ўрим-йиғимда ҳарбий хизматчилар ҳам, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг ходимлари ҳам иштирок этадилар.

Ишчи кучларини далаларга жалб этишнинг қўшимча имкониятлари тўғрисида бизда ҳам ўйлаб кўриш керак. Пахта — бизнинг ғалламиз. Ҳосилни қутқариш керак!

Н. МЕЛЬНИК,
запасдаги офицер, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

МУНОСИБ ҲИССА

◆ Биз, Собир Раҳимов районидаги В. И. Ленин номли 28-мактабнинг ўнинчи синф ўқувчилари республиканинг айрим районларида рўй берган табиий офатлар тўғрисида, бу йилги пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда юзага келган фавқулодда аҳвол ҳақида матбуотдан ўқиб, ўқитувчиларимиздан кўп эшитдик, пахтакорлар бошидан кечираётган қийинчиликларни чуқур англаб етдик.

Шу долзарб кунларда биз ҳам ўз ўрнимизни пахтазорда — теримчилар орасида, деб биламиз, биз ҳам республиканинг юбилей хирмонига ўз ҳиссамизни қўшишни истаймиз. Ҳосил йиғиштириб олингандан кейин биз ўқув программасида кўзда тутилган барча дарсларни тўла ҳажмда ўрганиб олиш учун вақт ва имконият топамиз. Ҳозир эса бизни пахта фронтига жўнатишингизни сўраймиз.

Н. БОТИРОВА, С. ИСАЕВА, А. МАГДИЕВ, Ш. РАҲИМОВ, Д. АЪЗАМХЎЖАЕВА, С. ЁҚУБОВА ва бошқалар (жами 35 имзо).

ҲУРМАТ ШОҲСУПАСИ

17 ноябрда энг юқори кўрсаткичга эришганлар:

Наманган областидаги «Победа» совхози. Бу ерда йиллик планнинг 3,18 процентига тенг пахта тайёрланди.

Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг Эсембек Илёсов бошлиқ бригадаси аъзолари топшириқнинг 5,67 проценти миқдорида «оқ олтин» териб олдилар.

Жомбой районидаги «Октябрь» колхози механизаторлари Шариф Бобомуродов ва Назир Жалоловлар ўз агрегатлари бункеридан 4,5 тоннадан пахта тўкишди.

Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз теримчиси Меҳри Мамедова хирмонга 230 килограмм дурдона топширди.

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилгани: Бир кунда	Шу жумладан машинада терилгани: Мавсум бошидан
Сурхондарё	0,62	92,59	0,6	92,20
Бухоро	0,65	90,88	1,00	78,50
Хоразм	0,54	90,11	0,73	52,36
Жиззах	1,04	85,09	0,48	70,73
Тошкент	1,02	84,54	0,24	66,60
ҚҚАССР	0,72	82,18	0,09	65,73
Сирдарё	0,89	78,67	0,52	80,22
Фарғона	1,30	76,86	0,09	30,24
Наманган	1,38	70,53	0,97	46,36
Қашқадарё	0,76	68,00	0,80	63,71
Самарқанд	0,90	64,70	0,32	49,77
Навоий	0,81	62,08	0,76	53,60
Андижон	1,18	59,22	0,44	21,67
Республика бўйича:	0,92	77,35	0,48	59,55
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	2,44	163,66	4,42	121,06
СУРХОНДАРЁ	0,89	114,60	0,27	132,00
Қашқадарё	1,17	83,42	1,50	111,57
Наманган	1,30	77,24	—	—
Бухоро	0,92	44,30	2,14	35,53
Республика бўйича:	1,01	102,48	0,80	121,12

МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

◆ **САМАРҚАНД ОБЛАСТИ**

Жомбой райони механизаторлари терим техникаси қувватидан самарали фойдаланишяпти. Бу ерда бир кунда «зангори кема»лар бункеридан 132 тонна пахта тўкилди. Ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унуми 1,9 тоннани ташкил этди.

Жомбой районидаги «Октябрь» колхозининг Алимқул Фармонов бошлиқ бригадаси пахтакорлари дала шийпонида ўз концерт программаларини намойиш этган ҳаваскор артистларни қизғин кутиб олдилар. Район маданият уйи вакиллари шу кунларда дала меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатишаётир.

◆ **ҚҚАССР**

Тўрткўл районидаги «Ленинизм» совхози заршунослари зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини адо этдилар. Республика хирмонига 5050 тонна «оқ олтин» етказиб берилди.

◆ **БУХОРО ОБЛАСТИ**

Қоровулбозор массивида жойлашган 1- ва 2-совхозларнинг пахтакорлари Бухоро кооператив техникуми студентларидан миннатдордирлар. Бўлажак кооператорлар мавсум бошидан бери 843 тоннадан зиёд пахта теришга эришдилар.

Свердлов районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари зафар марраси эгалланганлиги ҳақида рапорт бердилар. Улар давлатга 3960 тонна «оқ олтин» сотишди. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 29,6 центнерни ташкил этди. Рўзи Ражабов, Бахшулло Абдуллаев, Розиқ Омоновлар бошлиқ бригадаларда бу кўрсаткич 35—36 центнерга етказилди. Хўжалик механизаторлари 1450 тонна пахтани «пўлат этак»лардан тўкдилар.

Колхоз азаматлари пландан ташқари яна 300 тонна хом ашё тайёрлашни кўзлашмоқда.

◆ **НАВОИЙ ОБЛАСТИ**

Қизилтепа районидаги «Ленинград» колхозининг Убайдулла Шодиев бошлиқ бригадаси миришкорлари давлатга ҳозиргача 281 тонна «оқ олтин» топширдилар. Илғор бригада коллективининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида яна 40 тонна хом ашё тайёрлаш мажбурияти қабул қилинди.

◆ **НАМАНГАН ОБЛАСТИ**

Янгиқўрғон районидаги Ульянов номли совхозда йиллик пахта тайёрлаш плани бажарилди. Давлат қабул пунктларига 2180 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Эскидан деҳқончилик қилиб келинаётган ерларнинг ҳар гектаридан 33,5 центнердан, янги ўзлаштирилган адир ерларнинг ҳар гектаридан 15 центнердан хирмон кўтарилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турғунпўлат Эгамбердиев, Обиддин Абдуллаев, Ҳайитбой Усмоновлар бошлиқ бригадаларда бу кўрсаткич 30-40 центнерни ташкил этди. Пахтакорлар мавсум охирига қадар яна 200 тонна пахта тайёрлашади.

◆ **ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ**

Мирзачўл районидаги Султон Сегизбоев номли совхоз областдаги энг юқори ҳосилли хўжаликлардан бири ҳисобланади. Хўжалик азаматлари давлатга 9877 тонна хом ашё топшириб, социалистик мажбуриятларини адо этдилар. Жами ҳосилнинг 7650 тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

◆ **ФАРҒОНА ОБЛАСТИ**

Киров районидаги «СССР 60 йиллиги» совхози Ўзбекобод бўлими миришкорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Бу ерда 270 гектар ернинг ҳар гектаридан 22,4 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 604,5 тонна пахта топширилди.

Кўпмингкилограммчилар ўртасидаги социалистик мусобақада ҳозиргача 7 тонна «оқ олтин» терган Зубайда Мирзаева ғолиблик қилмоқда.

◆ **СИРДАРЁ ОБЛАСТИ**

Ильич районидаги Узоқов номли совхоз деҳқонлари пахта тайёрлаш бўйича социалистик мажбурият адо этилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Хўжаликда 5010 тонна «оқ олтин» териб олинди.

Областнинг «Чинобод», «Фарғона», «Партия XXIII съезди» совхози далаларида пахта тераётган Тошкент Давлат педагогика институти коллективи яхши кўрсаткичга эришяпти. Бу ерда ҳар бир теримчи кунига ўртача 30 килограммдан пахта тераётир. «Партия XXIII съезди» совхозида ишлаётган Тошкент театр ва рассомлик санъати институти студентлари эса суръатни тушириб юбордилар. Бу ерда ҳар бир теримчининг кунлик иш унуми 7—9 килограммдан ошмаяпти.

◆ **ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ**

Область далаларида 189606 киши ишламоқда. Ҳар бир киши ўртача 20 килограммдан пахта теряпти. Далаларда ишлатилаётган 1908 та «зангори кема»нинг ҳар бири билан 700 килограммдан хом ашё терилаётир.

Пискент районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари терим суръатини ошириб боришга муваффақ бўлишяпти. Бу ерда бир кунда планнинг 2,23 процентига тенг пахта тайёрланди.

СССР Олий Совети депутатларининг Австралияга визити

КАНБЕРРА, 18 ноябрь. ТАСС мухбири Алексей Воронин хабар қилади: бугун СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. Н. Нишонов бошчилигидаги СССР Олий Совети депутатлари группасининг Австралияга визити бошланди.

Депутатлар Канберрада бўлган пайтларида Австралиянинг сиёсий раҳбарлари, парламент раҳбарияти, жамоат арбоблари билан учрашадилар ва суҳбатлашадилар, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашадилар.

Бугун Совет парламент аъзолари Австралия ташқи ишлар ва ташқи савдо министри У. Хэйден билан учрашдилар. Улар Австралия министрига мамлакатимизда амалга оширилаётган қайта қуриш жараёни ҳақида сўзлаб бердилар. КПСС ва Совет ҳукуматининг бу соҳадаги сиёсати якдиллик билан қўллаб-қувватланаётганини таъкидладилар. У. Хэйден Совет Иттифоқида юз бераётган ижобий ўзгаришларни табриклади. У Австралия Бош министри Р. Хоукнинг СССРга қиладиган визити давомида (У. Хэйден сафарда унга ҳамроҳ бўлади) қайта қуришнинг дастлабки натижалари билан шахсан таниша олишига умид изҳор қилди.

Суҳбат чоғида ташқи сиёсий проблемаларга катта эътибор берилди. Депутатлар Австралия министрини СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсати билан батафсил таништирдилар, Совет Иттифоқининг қуролсизланиш ва ядро фалокати хавфини тугатиш учун олиб бораётган кураши ҳақида сўзлаб бердилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев билан АҚШ президенти Р. Рейганнинг олий даражадаги бўлажак учрашувининг муҳимлиги таъкидлаб ўтилди.

Австралия ташқи ишлар ва ташқи савдо министри Совет Иттифоқининг Осиё—Тинч океани регионига оид ташқи сиёсий ташаббусларини қўллаб-қувватлади. Бу ташаббус М. С. Горбачевнинг Владивостокдаги нутқида ҳамда Индонезияда чиқадиган «Мердека» газетаси саволларига Совет раҳбарининг қайтарган жавобларида олға сурилган эди.

У. Хэйден хилма-хил соҳаларда — савдо, маданият, фан, спорт ва бошқа соҳаларда иккала мамлакатнинг самарали ҳамкорлиги янада ривожланади, деб умид билдирди.

• *Партия турмуши: комсомолга раҳбарлик*

ВАСИЙЛИК ЭМАС, МУРАББИЙЛИК КЕРАК

Газли — ёшлар шаҳри. Яқиндагина чорак асрлик юбилейи нишонланган шаҳар учун шундай бўлиши ҳам табиий. Айниқса, «Газлинефтегаздобича» ишлаб чиқариш бирлашмасида ёшлар кўпчиликни ташкил қилади.

«Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллигига — 70 зарбдор ҳафталик» жанговар шиори асосида меҳнат қилган бирлашмамиз оловкорлари мамлакат саноат марказларига табиий газ етказиб бериш юзасидан ўтган ойлар планини ошириб бажаришди. Меҳнат унумдорлиги 8,3 процент ўсди.

Эришилган бу муваффақиятларда комсомол-ёшларнинг ҳам салмоқли ҳиссалари бор. Айни маҳалда шаҳар корхона ва ташкилотларида 1,5 мингга яқин ВЛКСМ аъзоси меҳнат қилмоқда. Улар меҳнат коллективларидаги 24 бошланғич комсомол ташкилотларига уюшган. Шаҳар комсомол комитети бу ташкилотларнинг фаолиятига ишбилармонлик билан раҳбарлик қилмоқда.

Бирлашма партия комитети комсомолга раҳбарлик қилишда васийлик эмас, мураббийлик асосида иш тутишга ҳаракат қилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев ВЛКСМ XX съездида сўзлаган нутқида «Қайта қуришга майда-чуйда ишларга ҳам кўрсатма бўлишини кутмайдиган, жавобгарликни ўз зиммасига оладиган, катта ва кичик ишларда бошланган ҳамма нарсани охирига етказадиган, мустақил одамлар керак», деб таъкидлади. Комсомол-ёшлардан мана шундай мустақил фикр юритадиган, амалий иш олиб борадиган кишиларни тарбиялашга алоҳида эътибор берилмоқда.

Бирлашманинг бош иншоотида меҳнат қилаётган Вячеслав Коломейчук бошлиқ комсомол-ёшлар сменаси шундай кишилардан иборат. Мазкур навқирон коллектив табиий оловни конлардан қазиб чиқаришдан бошлаб уни транспорт магистралларига оқизишгача бўлган бутун мураккаб технологик жараён учун ўзини жавобгар, деб билмоқда. Смена ҳисобидаги барча бригадалар ишни коллектив пудрат асосида амалга оширишмоқда. Хўжалик ҳисобига ижодий ёндашув туфайли ёшлар сменаси бирлашмада энг юқори кўрсаткичлар билан Октябрь юбилейини нишонлади.

Газли кони маҳсулдорлиги йил сайин камайиб бораётганига қарамай ташаббускор оловкорларимиз ғайрати туфайли бирлашма биринчи ва иккинчи квартал иш натижалари бўйича СССР Газ саноати министрлиги ва тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Аммо эришилган ютуқлар билан эсанкираш ярамайди. Табиий газ ресурслари чекланган шароитда иш мароми тобора пасайиб, аста-секин ходимлар сони қисқариб боришини жараёнини тўхтатиб бўлмайди. Шуни назарда тутиб келгусида меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланишга ҳозирданоқ тайёргарлик кўрмоқдамиз. Партия комитетининг таклифига биноан Газлида Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг филиали ишга тушди.

Ўтган йилнинг ноябрида область партия комитетининг бюро мажлисида «Газлинефтегаздобича» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партиявий раҳбарликни янада яхшилаш ва унинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги ролини ошириш тўғрисида»ги қарори бўйича олиб борган иши муҳокама қилиниши бу соҳадаги фаолиятимизни яхшилашда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Бирлашма партия комитетининг йиғилишларида, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари кенгашининг мажлисларида комсомолга партиявий раҳбарлик масалалари кун тартибига қўйилмоқда. Шу йилнинг ўзида биз комсомолда иш олиб бораётган ёш коммунистлардан С. Смирнов, Т. Байменов, И. Шчеголькованинг ҳисоботларини тингладик.

Энг синалган комсомолларни партия сафига қабул қилишга эътиборни оширдик. Йил бошидан буён сиёсий етук, ўзини амалий ишда кўрсатган олти комсомол аъзоси партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди.

Партия комитетида коммунист-раҳбарларнинг ҳисоботи тингланаётган пайтда ёшлар билан олиб борилаётган иш қаттиқ талабчанлик руҳида таҳлил этилмоқда. Бирлашма бошлиғининг капитал қурилиш бўйича ўринбосари В. Панининнинг КПСС Устави талабларини бажариш юзасидан ҳисоботи тинглангандa худди шундай бўлди.

Ҳамма гап шундаки, шаҳарда ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш муаммолари кўпинча капитал қурилишга келиб тақалмоқда. Газлида юз берган зилзиладан кейин бутун куч-ғайрат саноат корхоналари ишини йўлга қўйиш, уй-жой қурилиши ҳажмини оширишга қаратилди. Ўшанда маданий-маиший муассасалар, спорт иншоотлари қурилиши эътибордан четда қолди. Энди бу хатонинг оқибатлари аён бўляпти. Бутун бир шаҳарда ҳамон замонавий клуб, спорт зали ва бошқа зарур иншоотлар йўқ.

Комсомол-ёшларнинг ўзлари бу соҳада амалий ташаббус кўрсатишди. Улар ишдан бўш вақтларида ёзги дам олиш зонасини қайта тиклашди, спорт майдончалари барпо қилишди. Айни маҳалда ёпиқ спорт зали қурилиши давом этмоқда. Шаҳар комсомоллари фақат бу билан чекланмай Ғиждувондаги болалар уйини ўз оталиқларига олишди. Улар интернат учун бир нечта янги бино қуриб беришди, мавжуд биноларни ремонтдан чиқаришди.

Комсомол ташкилотларига эркин ташаббус кўрсатиш учун шароит яратиб бериш ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш ишини ташкил қилишга ҳам самарали таъсир кўрсатди. Ёшлар дискотекаси оқшом пайтида шаҳардаги энг гавжум жойлардан биридир. Комсомол комитети дискотеканинг музика репертуарини назорат остига олган. Бундай дискотекалар ҳозир шаҳардаги мактабларда ҳам конкурс замирида иш олиб бормоқда.

Турли ёшдаги бадиий ҳаваскорларни ўз сафларида бирлаштирган «Замандас» қозоқ ансамбли бераётган концертлар ҳам газлиликларга манзур бўляпти. 28 миллат фарзандлари яшаётган шаҳарда турли ансамблларга уюшиш истагини билдираётган ёшлар тобора кўпайиб бормоқда. Ансамбль ташкил этиш учун эса биринчи навбатда музика асбоблари харид қилиш лозим. Бирлашма бунинг учун зарур маблағларни етарли миқдорда ажратмоқда. Лекин улгуржи савдо базаларида керакли асбоб-ускуналар топилмаяпти. Уларни чакана савдо тармоғидан сотиб олишга эса банк ходимлари рухсат беришмайди. Бундай шароитда ёшларнинг маънавий эҳтиёжларини қондириш қийин, албатта. Дарвоқе, бу муаммо фақат Газли ёшлари учунгина характерли эмас. Айрим эскириб қолган инструкциялардан воз кечиб, ёшларнинг бўш вақти тўғрисида амалий ғамхўрлик кўрсатиш пайти келди.

Бундай муаммоларни қандай ҳал қилиш мумкинлигини газлилик ёшлар амалий ибрат билан кўрсатишмоқда. Газли зилзиласидан кейин комсомоллар эксперимент тарзида керамзит-бетондан барпо қилинган битта бинони қайта тиклаб кўришни таклиф қилишди. Ёшларнинг куч-ғайрати билан қисқа муддат ичида бу кўп квартирали уй-жой асли ҳолига келтирилиб, ҳозир унга янги оилалар кўчиб ўтишди. Келгусида яна ўн учта шундай уйни қайта тиклаш мўлжалланмоқда.

Умуман навқиронлик — куч-ғайратга тўлиб тошган давр. Уни жамият манфаатларига сафарбар қила билиш, ёшлар орасидан қайта қуриш ишига қодир кишиларни тарбиялаш комсомолга партиявий раҳбарликнинг бош мазмуни бўлмоқда.

Ф. ТУХТАЕВ,
«Газлинефтегаздобича» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари.

ВЕТЕРАНЛАРНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ кенгаши президиумининг 17 ноябрь куни Москвада бўлиб ўтган мажлисида ветеранлар ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев Кремлдаги тантанали юбилей мажлисида қилган докладидан келиб чиқадиган вазифалари кўриб чиқилди.

Пенсионерлар — уруш ва меҳнат ветеранлари турмуш шароитларини яхшилаш юзасидан Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ рейдининг дастлабки якунлари чиқарилди, ветеранлар кенгашларининг пенсионерлар моддий-маиший шароитини янада яхшилаш ва дам олишини ташкил этиш борасидаги вазифалари белгиланди.

Президиум мажлисида меҳнаткашларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда, Ватан ҳимоячилари хотирасини абадийлаштириш ишида ветеранларнинг фаолиятини кучайтириш чора-тадбирлари, шунингдек бошқа масалалар кўриб чиқилди.

(ТАСС).

ЛЕКТОРЛАР ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика «Билим» жамиятининг лекторлар группаси Жиззах областидаги тўртта районда пахтакор хўжаликларда бўлди. Лекторлар группаси составида таниқли жамиятшунос олимлар, иқтисодчилар, юристлар бор эди. Улар дала меҳнаткашлари билан учрашувларда асосий эътиборни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланган тантаналарда қилган докладдаги қоидалар ва хулосаларни тушунтириб беришга қаратдилар.

Пахта йиғим-терим қатнашчилари билан суҳбатлар ва лекциялар ўтказиш чоғида мамлакат социал-иқтисодий программасини амалга оширишни ҳар томонлама жадаллаштириш масалалари ёритилди. Маълумки, докладда бу программа ижодий ривожлантирилди.

Пахта терими топшириқларининг бажарилиши ҳар бир хўжалик коллективининг ва бутун республиканинг бу йил қайта қуриш ва жадаллаштириш вазифаларини ҳал этишга қўшган катта ҳиссаси бўлиши таъкидланди. Бутун ҳафта давомида дала шийпонларида савол ва жавоб кечалари, тематик суҳбатлар бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ мухбири).

Метрология—техника тараққиёти хизматида

17 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган «Метрология ва фан-техника тараққиёти» мавзуидаги XI республика илмий-техника конференцияси Ўзбекистон метрологлари олдида турган муҳим вазифаларга бағишланди.

Конференцияда 200 дан кўпроқ корхона ва ташкилотнинг, республика министрликлари ва идораларининг мутахассислари иштирок этдилар.

Фан-техника тараққиётининг равнақи ўлчов техникаси тараққиётига боғлиқлиги таъкидлаб ўтилди. Моддалар, материаллар, асбоблар, деталлар ва тайёр буюмларнинг хоссалари ва ўлчовлари тўғрисида аниқ ахборот бўлмас экан, ишлаб чиқаришни ҳам такомиллаштириб бўлмайди. Шу боисдан республикадаги барча ўлчов воситалари ишини самарали кўрикдан ўтказиш ва назорат қилиш республика метрологларининг бурчидир. Республика давлат метрологияси муассасаси қўлида кўплаб, намунали хилма-хил ўлчов воситалари бор, бу эса марказда ҳам, жойларда ҳам назоратни яхшилашга имкон беради.

Аммо бир қанча муассасаларда метрология тараққиётига ҳали зарур даражада эътибор берилмаяпти, республика давлат агросаноат комитетида эса бундай бўлим умуман йўқ. Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги ва Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат комитети системаларида метрология ривожлантирилмаяпти. Бу муассасаларда стандартлар, сифат бузилишига йўл қўйилаётганлигига ажабланмаса ҳам бўлади, бу тармоқларда ишлаб чиқаришни ташкил этишда анчагина камчиликлар бор.

Конференцияда Ўзбекистонда метрология хизматини такомиллаштиришга қаратилган тавсиялар ишлаб чиқилди ва қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

• *Қишлоққа—юксак маданият*

Самарқанд районидаги Ф. Энгельс номли колхоз дала меҳнатчиларининг турмуш шароитларини яхшилашга катта эътибор берилаяпти.

Суратда: хўжаликнинг маданият саройи.

Р. Содиқзода фотоси.

ОБОДОНЛАШТИРИШГА ЭЪТИБОР

Пахтаобод районидаги Маданият қишлоқ Советида ободончилик ишларига катта эътибор берилмоқда. Фақат ўтган йили қишлоқда замонавий мактаб биноси, болалар боғчаси, маиший хизмат уйи, ўнлаб кооператив уйлар қуриб фойдаланишга топширилди.

Кўча ва йўлларни асфальтлаш ишлари учун ҳам катта маблағ сарфланмоқда. Қишлоқда меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш мақсадида йили-га 1 миллион жуфт пойабзал ишлаб чиқарадиган фабрика қурилиши эндиги йили ниҳоясига етади.

Т. ҚУРБОНОВ.

* * *

Шарқий Қурама тоғлари ёнбағрида жойлашган Гулбоғ посёлкасининг таржимаи ҳоли анча қисқа. Бундан 20 йил илгари унинг ўрнида Тошкент геология ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли икки қаватли бино-ю, тўртта вагон уй, иккита палатка бор эди холос. Кейинги йилларда посёлка қиёфаси тамомила ўзгариб кетди. Замонавий маданият саройи, савдо маркази, стадион, касалхона, ёшлар уйи қад кўтарди. Аҳоли кўпайиб, ҳозир бу ерда 27 миллатга мансуб 7 минг киши аҳил-иноқ ҳаёт кечирмоқда.

Посёлка ҳусни янада чирой очмоқда. Меҳнаткашларнинг дам олиши, маданий турмуш кечириши учун тегишли шароит яратиб берилаётир. Хонадонлар тўла газлаштирилиб, водопровод суви билан таъминланди. Йил сайин қурилган ўнлаб коттеж уйларида ҳовли тўйлари бўлиб ўтмоқда.

К. МУСАМУРОДОВ.

* * *

Шунингдек Шофиркон районидан **А. Қодиров,** Ургут районидан **С. Ашуров, М. Қурбонов,** Пахтаобод районидаги **Б. Эргашев,** Чортоқ районидан **А. Асроров, К. Ҳалитов,** Риштон районидан **М. Бобораҳимов** ҳам қишлоқларда турмуш маданияти юксалаётганлиги, ободонлаштириш ишларига катта эътибор берилаётганлиги ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

ДАВР ТАҚОЗОСИ

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗНИНГ ҚИЕФАСИ МЕҲНАТКАШЛАР ЭҲТИЕЖИГА МОС БЎЛСИН

Кейинги вақтда республикамизда қишлоқ маданиятини юксалтириш соҳасида муайян ютуқларга эришилди. Қишлоқдаги давлат кутубхоналарининг сони 5447 тага етди. Ҳозир фақат Маданият министрлиги системасида 2215 та қишлоқ маданият саройлари, уйлари ва клублари бор. Давлат кинематография комитети системасидаги қишлоқ кино қурилмалари сони 3147 тани ташкил қилди.

Тошкент область Янгийўл районидаги У. Юсупов номли агросаноат бирлашмаси, Бухоро область Бухоро районидаги «Маданият» колхози, Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхози, Самарқанд область Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозида ташкил қилинган маданият ва спорт комплексларида диққатга сазовор иш олиб борилмоқда.

Хоразм область Боғот районидаги Нариманов номли колхоз маданият ва спорт комплекси ҳақли равишда республикадаги намунали комплекслардан бири ҳисобланади. Колхоз маданият саройида тез-тез қизиқарли тадбирлар ўтказиб туриладиди. Тадбирларда ҳалол меҳнати билан эл ҳурматига сазовор бўлган донгдор кишилар актив иштирок этишмоқда. Яқинда ўтказилган ёшлар билан учрашув кечасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, илғор сут соғувчи Розия Матёқубова, партия ветерани Кумуш Юсупова касбга муҳаббат ҳақида гапириб бердилар, турли саволларга жавоб қайтардилар.

Колхоз маданият саройида расм, музика, гулчилик, шахмат, фото, тикиш-бичиш ва бошқа тўгараклар мунтазам ишлаб турибди. Барча дала шийпонларида колхоз кутубхонасининг мавсумий филиаллари бор. Бахт уйида янги оилавий маросимлар, келин-куёв тўйлари ўтказиб турилади.

Хўжаликда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Колхоз футбол командаси областдагина эмас, республикада ҳам таниқли. Дала шийпонларида волейбол, баскетбол, гандбол майдончалари мавжуд. Бундан ташқари колхозда велосипед секцияси, дзюдо мактаби ҳам ташкил қилинган.

Хулоса қилиб айтганда, бу колхознинг маданият ва спорт комплекси ўзининг серқирра ва сермазмун фаолияти билан артель аъзоларининг маънавий ҳаётини янада бойитиш, уларни хўжалик олдида турган масъул вазифаларни муваффақиятли бажаришга йўналтиришда муҳим роль ўйнамоқда.

Бу маълумотлар республикамизда ўтган давр мобайнида қишлоқ маданиятини юксалтириш соҳасида қатор ютуқлар қўлга киритилганлигини кўрсатади.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки ҳали бу борада ижобий кўрсаткичлар билан бир қаторда ечимини кутаётган масала ва муаммолар ҳам кўп.

Бу проблемаларни ҳал этиш учун партиямизнинг XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида ишлаб чиқилган тараққиётни жадаллаштириш ҳақидаги кўрсатмаларни ҳамда барча жабҳалардаги каби қишлоқ маданиятида ҳам жиддий қайта қуришни амалга ошириш лозим. Бу ўринда гап биринчи галда иш услуби ва методларини ўзгартириш, янгича ишлаш ва ишчанлик кўрсатиш ҳақида кетмоқда.

Доҳиймиз В. И. Ленин 1922 йилдаёқ ўзининг машҳур сўнгги хатларида қайта қуриш — бу энг аввало эскирган, қотиб қолган, бурилишларга ҳалақит берадиган нарсалардан воз кечиш ҳамда бошқа — омилкорлик, ишчанлик, самарадорлик системасига ўтиш демакдир, деб таъкидлаган эди.

Қишлоқ маданиятини қайта қуриш ўз ичига кўп муаммолар — моддий база яратишдан тортиб барча маданий-маиший муассасаларнинг иш мазмуни ва услуби, инсон омили, ҳар бир кишининг турмуш тарзигача бўлган кўпқиррали фаолиятни қамраб олади.

Шу нарсани қайд қилиб ўтиш керакки, республикада олиб борилаётган қишлоқ қурилиш ҳажми ва сифати шу куннинг талабига жавоб бермайди. Аксарият колхоз ва совхозларда шаҳар типидаги замонавий посёлкалар йўқ. Кўпгина жойларда қишлоқ маданияти, маиший хизмат ва бошқа муассасаларнинг маънавий ҳаётни ривожлантиришдаги моҳияти юзаки тушунилганлиги сабабли уларни лойиҳалаштириш ва қуришда қатор камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Жумладан қишлоқ клуб муассасалари лойиҳалаштирилаётганда кўпинча улар идора вазифасини ўташи, йиғилишлар ёки бошқа чекланган тадбирлар ўтказиш учун мўлжалланмоқда. У аҳолининг турли группалари маънавий талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб ташкил этилган клублар, тўгараклар ишлаши, оилавий ҳордиқ чиқариш, муассасалар, норасмий учрашувлар ўтказиш учун мослашган бўлиши кераклиги унутилмоқда.

Бугунги кун талаби қишлоқдаги маданий-маиший ва бошқа муассасалар тармоғини кескин равишда ривожлантиришни талаб қилмоқда. Негаки коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида қатор қишлоқларда, ҳатто баъзи колхоз ва совхоз марказларида оддий клуб муассасалари, спорт майдонлари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари йўқлиги муроса қилиб бўлмайдиган бир ҳолдир. Масалан ҳанузгача республикадаги 500 га яқин колхоз ва совхозда маиший хизмат кўрсатиш қабул пунктлари, 200 та қишлоқда савдо нуқталари очилмаган.

Аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш бўйича республика иттифоқда энг охирги ўринлардан бирини эгаллаётганлиги, колхоз ва совхозларда эса аҳоли бошига йил давомида фақат 5—7 сўмлик маиший хизмат кўрсатилаётганлиги бу иш қониқарсиз йўлга қўйилганлигини кўрсатади.

Хўш, жойлардаги мавжуд моддий ва маданий имкониятлардан фойдаланишнинг аҳволи қандай?

Республика колхоз ва совхозларида ўн минглаб дала шийпонлари бор. Деярли ҳар бир бригада ўз дала шийпонига эга. Деҳқончилик ишлари олиб борилаётган пайтларда улар маданий-маиший хизмат кўрсатиш муассасаларининг ўзига хос филиалларига айланиши, уларда мунтазам равишда хилма-хил тадбирлар — лекция, сиёсий ахборот, суҳбатлар, ҳар хил учрашувлар, концертлар, спорт мусобақалари ўтказилиши, кинофильмлар, савдо, медицина хизмати кўрсатилиши лозим.

Қишлоқ аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишда доимий муассасалар билан бир қаторда мавжуд автоклуб, автомузей, библиобус, автолавка, агитпоезд, агитавтопоезд каби кўчма воситалардан ҳам унумли фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

Биргина маданият министрлиги тармоғида 500 га яқин кўчма автовоситалар бор. Бу, сўзсиз, яхши резерв ва уни биринчи навбатда колхоз, совхоз марказларидан узоқда жойлашган қишлоқ аҳолиси ҳамда отарларда ишлаётган чорвадорларга маданий хизмат кўрсатишга тўла сафарбар қилиш зарур.

Қишлоқ маданий-маиший тармоқларининг фаолиятини замон талабига жавоб берадиган даражага етказиш учун яна бир проблема — уларни замонавий мебель, техникавий воситалар, реквизит, музика асбоблари, инвентарь, костюмлар билан таъминлаш, китоб фондларини комплектлаш, кутубхоначилик ишини механизациялаш масалаларини ҳам ҳал қилиш даркор.

Қишлоқ маданий-маиший муассасаларининг моддий базасини мустаҳкамлаш масаланинг бир томони бўлса, уларнинг ишини тубдан яхшилаш, самарадорлигини тобора ошириш шу куннинг энг долзарб вазифаларидан биридир. Негаки колхоз ва совхозлардаги бундай муассасаларнинг аксарияти қониқарсиз ишламоқда.

Республикамизда ҳашаматли маданият саройлари, уйлари, клубларига эга бўлган колхоз ва совхозлар оз эмас. Афсуски уларнинг айримларида ойлаб, ҳатто йиллаб бирон-бир арзигулик иш олиб борилмаётир. Хусусан Сурхондарё область Шўрчи районидаги Жданов номли колхозда бундан бир неча йиллар бурун данғиллама маданият саройи қурилган ва ўша вақтда бу маданият ўчоғида ибратли тадбирлар ўтказилиб турарди. Унинг ҳозирги кундаги фаолияти шу кун талабига жавоб бермайди. Фарғона область Қува районидаги Жданов номли колхозда ҳам клуб ишлари қониқарсиз ташкил этилган. Бу нохуш ҳолларнинг асосий боиси жойларда уларга нисбатан эътибор йўқлиги ва талаб сустлигида, унга муҳим социал вазифа деб қаралмаётганлигидадир.

Афсуски қишлоқ маданият муассасаларини малакали кадрлар билан таъминлаш бизда энг жиддий ва ечилмаган проблема бўлиб қолмоқда. Биргина Тошкент маданият институти ҳар йили 500 га яқин олий маълумотли мутахассислар тайёрламоқда. Лекин уларнинг бир қисми ҳар хил сабаблар билан ўз мутахассислиги бўйича ишламай бошқа соҳаларга ўтиб кетмоқдалар. 1985 йилда Тошкент маданий-оқартув техникумини тугатган 156 кишидан атиги 54 киши ўз мутахассислиги бўйича ишга жойлашган.

Айни бир пайтда қатор маданий-оқартув муассасаларида бу ишга дахли бўлмаган кишилар ишламоқда. Масалан мутахассислиги қурувчилик бўлган киши Термиз район маданият уйига директорлик қилмоқда. Сирдарё область Ховос районида фақат битта дипломли маданият ходими бор.

Партия, совет, хўжалик ташкилотлари маданият муассасаларининг иш мазмуни ва услубига оид проблемаларни ҳал қилишаётганда биринчи галда улар фаолиятини меҳнаткашларнинг ғоявий-сиёсий ва маданий савиясини янада ошириш ҳамда уларнинг олдида турган коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишни диққат марказида тутишлари керак. Чунки улкан режаларимизнинг тақдири бевосита кишиларнинг қанчалик ғоявий етуклиги, сиёсий чиниққанлигига боғлиқдир.

Қишлоқ маданиятини қайта қуриш жараёнида республикадаги демографик ҳолат ўзига хос хусусиятларга эга эканлигини ҳам кўзда тутиш зарур.

Жумладан республикада аҳоли сони тез суръатлар билан ўсаётир, фақат ўн биринчи беш йилликда у ўнинчи беш йилликдагига нисбатан 18 процентга ошди. Аҳолининг кўпчилик қишлоқ жойларда зич яшаётганлиги, агар қатор республикаларда қишлоқда шаҳарга кўчиб кетувчиларнинг сони кўп бўлса, бизда эса аксинча шаҳардан қишлоққа кўчиб борувчиларнинг сони 27—30 процент кўпайганлиги ва ниҳоят миграция натижасида қишлоқ жойда яшовчи аҳоли составида бошқа миллат вакилларининг сони тобора ошиб бораётганлиги бир қанча моддий ва маданий масалаларни илмий нуқтаи назардан ечишни талаб қилади.

Коммунистик партиянинг жадаллаштириш, қайта қуришдек стратегик программасини тўла-тўкис амалга ошириш учун кўп проблемалар, жумладан қишлоқ маданиятини тез суръатлар билан юксалтириш, бунинг учун эса аввало бу борадаги мавжуд муаммоларни ҳал этиш зарур. Давр талаби шуни тақозо этади ва уни пайсалга солмасдан бажариш биргина тегишли министрликлар, давлат комитетлари эмас, балки партия, жамоат ташкилотлари, кенг жамоатчилик олдида турган энг муҳим ва актуал вазифалардан биридир.

Х. ЭШТЎХТАРОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг китоби нашр этилди

СТОКГОЛЬМ, 17 ноябрь. (ТАСС). Швециядаги энг катта «Форум» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг «Мамлакатимиз учун ва бутун дунё учун қайта қуриш ва янги тафаккур» китобини швед тилида босиб чиқарди. Бугун Швеция пойтахтида ана шу китобни тақдим этиш маросими бўлди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ҳозирги давр асосий проблемалари хусусидаги мулоҳазалари ва ҳулосалари фақат совет халқи учунгина эмас, шу билан бирга Ғарбдаги мамлакатлар халқлари учун ҳам аҳамиятлидир, деди «Форум» нашриётининг директори Бертиль Чель китобни тақдим этар экан. Швеция жамоатчилиги, сиёсий ва савдо-саноат доиралари СССРдаги ўзгаришларга жуда қизиқиб қарамоқдалар. Биз китобни 55 минг нусҳада нашр этар эканмиз, аввало бу китоб иккала мамлакатимиз ўртасидаги ҳамжиҳатликни чуқурлаштириш ишига хизмат қилади, деган комил ишончга асосландик.

СССРнинг Швециядаги элчиси Б. Д. Панкин маросимда сўзга чиқиб, М. С. Горбачевнинг китоби ҳозирги давримизнинг Совет Иттифоқида амалга оширилаётган янги жараёнлар чуқур таҳлил этилган ғоят муҳими ҳужжати эканлигини таъкидлади. Мазкур китобнинг швед тилида нашр этилиши бизга қўшни бўлган Швеция аҳолисига ҳозир СССРда юз бераётган воқеаларнинг моҳиятини яхширoқ тушуниб олиш ва идрок қилишга ёрдам беради, деб умид қиламиз.

РЕЙГАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 17 ноябрь. (ТАСС). Президент Р. Рейган душанба куни бу ерда нутқ сўзлаб, маъмурият декабрь ойида бўладиган олий даражадаги Совет—Америка учрашувига қандай позициядан тайёргарлик кўраётганлигини баён қилиб берди.

«Келгуси ойда, — деди Рейган, — мен Вашингтонда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев билан учрашаман. Агар ҳамма иш яхши ўтса, биз битимни имзолаймиз. Бу битим тарихда биринчи ўлароқ Совет ва Америка ядро ракеталарининг бутун бир турини тугатади».

Президент АҚШ билан СССРнинг стратегик қуролларини қисқартириш масаласига тўхталиб, «Женевадаги музокараларда силжиш кўзга ташланмоқда», деди. Аммо айни пайтда Рейган Совет Иттифоқи бу масалани АҚШнинг «стратегик мудофаа ташаббуси» билан боғлашни тўхтатиши зарур, деб талаб қилди. У Пентагон гўё Совет Иттифоқида «стратегик мудофаа соҳасидаги ишлар» олиб борилаётгани хусусида тарқатилаётган гапларни яна такрорлади. Вашингтон Американинг космосни ҳарбийлаштириш программасини оқлаш учун бундай гапларни олдин ҳам кўп маротаба такрорлаган эди.

Президент «стратегик мудофаа ташаббусини «муҳим кафолат» ва «миллий хавфсизлик соҳасидаги ҳар қандай стратегиянинг зарур қисми» деб ҳисоблаётганлигини алоҳида таъкидлади. У СМТ «савдода соққа отиш воситаси бўлмайди» деб айтди.

Си-би-эс телекомпанияси президентнинг бу гапларини таърифлаб, Оқ уй бошлиғи «Совет Иттифоқи шанига яна қаттиқ баёнот билан чиқди», деб таъкидлади. Маҳаллий кузатувчилар бундай қатъиятни олий даражадаги Совет—Америка учрашуви арафасида «самовий урушлар» программасининг келажагига оид масала теварагида маъмуриятнинг ўзида ички кураш авж олиб кетганлиги билан боғламоқдалар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

НЬЮ-ЙОРК. «Эронгейт»ни тергов қилаётган АҚШ конгресси комиссиялари Оқ уйнинг махфий операциялари учун жавобгарлик пировардида президент Рейган зиммасига тушади, деган хулосага келдилар, деб хабар берди Американинг Эй-би-си телекомпанияси хабардор манбалардан олинган маълумотларга суяниб.

Телекомпаниянинг сўзларига қараганда, қонуншунослар тергов натижалари бўйича тайёрлаган докладда Оқ уй хўжайинини ана шу операцияга шахсан раҳбарлик қилган ёки шу операцияни «бости-бости» қилишга уринганлиги хусусида президент конкрет айбланмайди. Аммо, ҳужжат муаллифларининг фикрича, Рейган АҚШдаги ҳокимиятнинг юқори доираларида қонунни амалда менсимаслик муҳитини яратишда айбдордир.

ПАРИЖ. Франциянинг «Сосьете насьональ де пудр э эксплозиф» давлат компанияси Францияда эълон қилинган тақиқларга қарамай, 1982—1985 йилларда Эронга бир неча минг тонна портловчи модда етказиб берган. Парижда чиқадиган «Матэн» газетасида эълон қилинган ҳужжатлар шундан далолат бериб турибди. Газетанинг хабар беришича, Эронга портловчи моддалар етказиб беришга тайёргарлик кўрилаётганида АҚШ Марказий разведка бошқармаси билан алоқаси бўлган швециялик корчалон Карл Эрик Шмитц фаол қатнашган.

Француз «Люшер» саноат компаниясининг ғайриқонуний операциялари фош этилиши муносабати билан ҳозир Францияда яна бир катта сиёсий жанжал авжига чиқмоқда, бу компания ҳам социалистлар ҳукумати ҳокимият тепасида бўлган даврда Эронга қарийб 500 минг дона артиллерия снаряди етказиб берган.

ТОКИО. Японияning янги бош министри Нобору Такэсита ташқи сиёсат масалаларига эмас, балки мамлакатнинг ички иқтисодий ва социал муаммоларига биринчи даражали эътибор бериши лозим.

«Асахи» газетаси ўтказган жамоатчилик ўртасидаги савол-жавоб натижаларига кўра, кўпчилик японларнинг фикри ана шундай. Солиқ системасини ислоҳ қилиш, турмуш даражасини яна ҳам ошириш ва ер нархининг кескин ўсиб бораётганлигини тўхтатиш лозим.

Саволларга жавоб берган кишиларнинг 70 процентдан кўпроғи Накасонэ ҳукуматидан фарқли тарзда ҳозирги министрлар кабинетининг сиёсатини тубдан ўзгартириш тарафдори эканликларини айтдилар.

(ТАСС).

ҲОСИЛ-87

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНЛАРИ ТАҚДИРИНИ УЮШҚОҚЛИК, ЗАРБДОР МЕҲНАТ ҲАЛ ҚИЛАДИ

● Об-ҳавонинг қулай келиши йиғим-терим суръатини оширишга имкон яратди. Барча ишчи кучлари ва техникани теримга сафарбар этиб, юбилей йили марраси тезроқ эгалланишини таъминлайлик.

● Камчиликларни бартараф этиш, юзага келган муаммоларни оператив ҳал этиш диққат-эътиборда бўлсин.

● Теримда иштирок этаётганларнинг унумли ишлашлари ва мароқли дам олишларига имкон яратиш дала ишларини авж олдиришнинг муҳим шартидир.

Беруний районидаги Будённий номли совхоз механизатори Арғинбой Эсгалиев бу йилги мавсумда 140 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган. У айни кунларда ўз агрегатини юксак унум билан ишлатиб, кўп ва сифатли пахта теришда пешқадамлар сафида бораётир.
СУРАТДА: А. Эсгалиев.

Р. ЎТАМУРОДОВ фотоси.

ОТАХОНЛАР ҲИММАТИ

Яккабоғ районидаги «Шарқ Юлдузи» колхозининг Қовчин қишлоғида яшовчи Х. Нормуродов партия, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани. Қарийб 20 йилдан кўпроқ вақт бригада бошлиғи бўлиб ишлаган. Ҳозир кексалик гаштини сурапти.

Лекин отахон пенсионерман, дея тинч турмайди. Ғўза парвариши даврида ҳам, пахта терими пайтида ҳам кунни далада ўтказади. Бу йил ҳам биринчилардан бўлиб, далага чиқди. Ўзи каби ветеранларни пахтазорга чорлади. Яқинда шу колхозда яшовчи Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранларидан бир группаси район аҳолисига мурожаат билан чиқишди.

Айни пайтда район колхоз ва совхозларида бир группа ветеранлар ташаббуси асосида юзлаб қариялар далага чиқиб, пахтакорлар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқдалар. Биргина «Шарқ Юлдузи» колхозидан 60 дан зиёд отахон ва онахон пахта теримида актив иштирок этаётир. Улар кунига эл хирмонига 35-40 килограммдан пахта териб тўкмоқдалар.

М. КАРОМОВ.

АНДИЖОНГА НИМА БЎЛДИ?

ОБЛАСТДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТИНИНГ ПАСТЛИГИ ҲАММАНИ ТАШВИШЛАНТИРМОҚДА

— Андижонга нима бўлди? Бир пайтлар шон-шуҳрат таратган, ман-ман деган пахтакорлари билан ифтихор қиладиган, пахтачиликда ўзига хос мактаб яратган область нима сабабдан бугун республика областлари орқасида имиллаб юрибди?

Ҳозир областдан ташқарида ҳам областнинг ўзида ҳам шу саволни тез-тез эшитасиз.

Биз ана шу саволга холисона жавоб қидириб, областнинг бир қанча районлари, колхоз-совхозларини айланиб чиқдик, район, хўжалик раҳбарлари, мутахассислари, бригадир ва деҳқонлар билан мулоқотда бўлдик. Ана шу суҳбатлар асосида юқорида қўйилган саволга маълум даражада жавоб топгандай бўлдик.

Маълумки, ўтган йили кеч кузда ҳам пахта йиғим-терими орқага чўзилиб, областда 124 минг гектар майдон қор босгандан кейин ҳайдалди. Ваҳолонки, деҳқончилик тартиби бўйича 21 ноябргача ҳайдалган ер кузги шудгор, ундан кейингиси эса қишки шудгор ҳисобланади. Ота-боболардан қолган: «Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда!», — деган мақол бежиз айтилмаган. Ана шу қишки шудгор қанчалик сифатсиз бўлмасин, эрта баҳор серёғин келганидан ерни меъёрига етказиб тайёрлаш имкони бўлмади. Охири ноилож мола босилди-ю, чигит экилаверди.

Чунки, вақт ўтиб бораётган эди. Пахтаобод районидаги «Коммуна» колхозининг тажрибали бригада бошлиғи Маҳаммаджон Турғунов айтганидек кўп жойларда бултур 10 апрелда чигит экиб бўлинган бўлса, бу йил аранг 10 апрелда бошланиб, 30 апрелгача, ҳатто, май ойининг биринчи ярмигача чигит экишга тўғри келди. Бу ҳол ўз-ўзидан экинлар ривожини орқага суриб юборди.

Кейинги йилларда областнинг тоғолди районларида, ҳатто умуман Андижон областида йиллик ҳароратнинг пасайиши кузатилмоқда. Масалан бу йил 31 октябргача область бўйича экинлар учун ўртача фойдали ҳарорат 2159 даража бўлди. Бу ўтган йилдагидан 210 даража, 1985 йилдагидан эса 300 даража камдир.

Одамлар орасида областда ҳароратнинг пасайишига Андижон сув омборининг таъсири бўляпти, деган гапсўз юради. Бу, албатта, ҳақиқатдан йироқ, лекин умуман олганда ҳарқалай областда фойдали ҳароратнинг йилдан йилга камайиб бораётганини синоптиклар тасдиқламоқда.

Бу сабабларни қисман тан олган ҳолда шуни рўйрост айтиш керакки, областда кейинги йилларда пахта етиштиришда агротехника қоидалари ва талабларига тўла риоя қилиняпти, деб бўлмайди. Айниқса, уруғчиликда, пахта навларини, ер шароитини ҳисобга олган ҳолда жойлаштиришда чалкашликлар мавжуд.

Бунга биттагина мисол келтириш мумкин. Пахтаобод районидаги «Коммуна» колхози уруғчилик хўжалиги ҳисобланади. Колхозчилар бир неча йил давомида пахтанинг «АН—402» навини етиштирдилар. Бундан колхоз яхшигина даромад олиб, областда биринчи бўлиб социал-иқтисодий тараққиёт программасини амалга оширишга киришди.

Бу йилдан бошлаб колхозда пахтанинг «Андижон-13» навини экиш тавсия этилиб, аввалги «АН-402» нави Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхозига олиб берилди.

Коммуналиклар раисдан тортиб, бош агрономгача, бригада бошлиқларидан тортиб, пудратчи звеноларгача норози бўлдилар. Улар: «янги нав бизга таниш эмас, бу йилча битта ёки иккита бригадада экиб, ўстириб синаб олайлик, кейин экайлик» дейишларига қарамай, юқоридан: «Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарори шундай, барибир экасизлар» деб туриб олишди.

Ҳа, экилди ҳам. Аммо уруғни қизғанишиб, нормадаги чигитни беришмади. 2-бригада бошлиғи Маҳаммаджон Турғуновнинг куйиб-ёниб айтишича, нормадаги 70—75 килограмм ўрнига бир гектар ер ҳисобига 47 килограммдан уруғлик чигит беришди. Натижада баҳорги ёғин-сочин, қатқалоқ туфайли чигитнинг бир қисми униб чиқмади, чириди, гектарлар ола бўлиб қолди.

Мана энди 1300 гектар майдонга экилган чигитнинг ҳосили планни қоплашга етарли бўлмай турибди. Ўтган йили районда ягона бўлиб йиллик планни бажарган колхоз бу йил йиллик планини эндигина 37 процентга етказди. Натижада, шошма-шошарлик оқибатида колхозчилар, хўжалик раҳбарлари эл-юрт олдида мулзам бўлиб турибдилар.

Областда юқорида айтганимиздек, фойдали ҳароратнинг камлиги, шунингдек ғўзага ишлов бериш давридаги сусткашликлар, ҳар йили айтилиб, қораланиб келинишига қарамай, бу йил ҳам азотли ўғитларни август ойида экин ораларига солингани пахтанинг етилишини орқага суриб юборди. Пахталарнинг нормал очилиши кечикди.

Бу эса ўз навбатида дефолиация қилиш муддатларини кечиктиришга олиб келди.

Агар бизда дефолиацияни ўн кун илгари бошлаганимизда ҳозирги аҳволга тушмаган бўлардик,— деган фикрни айтишмоқда область раҳбарлари. Мавжуд борлиқ техникани ишга солиб улгурмай, қор ташлаб қўйди.

Ҳақиқатан шундай бўлди. Ғўза баргини сунъий тўктиришга тезроқ киришиш қаттиқ талаб қилинишига қарамай, кўп жойларда бу ишни пайсалга солдилар. Бунинг устига дефолиация кечикиб ўтказилган кунларда ҳаво пасайиб, сепилган дорининг таъсири самарали бўлмади. Балиқчи районида гарчи пахта майдонлари дефолиация қилинса ҳам, ғўзаларнинг барги яхши тўкилмади.

Натижада октябрь ойининг охирларида ёққан сурункали ёмғир ва қалин қор ғўзаларни ер бағирлатиб қўйди. Областнинг ҳамма ерида ғўза ва пахта ҳосили тамомила қор остида қолди. Яқин йиллар ичида бу қадар оғир табиий офатни кўрмаган пахтакорлар, меҳнаткашлар, ҳатто айрим партия, совет, хўжалик раҳбарлари ҳам дастлабки кунларда саросимага тушиб қолдилар. Ҳукумат комиссияси тузилиб, табиий офат оқибатларини бартараф этиш чоралари кўрила бошланди.

Қишлоқларда электр линиялари қайта тиклангач, тайёрлов пунктлари, пахта тозалаш заводлари, қуритиш-тозалаш цехлари қайта ишлай бошлади. Қорлар эриб, ғўза туплари очилди. Гарчи ҳанузгача пайкалларга техника кириши мумкин бўлмаётган районлар, хўжаликлар мавжудлигига қарамай, пахтакорлар, ҳашарчилар қўлда пахта термоқдалар. Бир қисм одамлар ётиб қолган ғўза тупларини тиклаб, тўп-тўп қилиб, бир-бирига боғлаб қўймоқдалар.

Тўғри, гарчи далаларда 200 мингдан ортиқ одам пахта териб, кўсак узаётган бўлсалар-да, уларнинг иш унуми ошмаяпти. Бунинг сабаби шундаки, теримчилар, аввало, йиқилган ғўзаларни оралаб юришга қийналмоқдалар, қолаверса, бир қўлида ғўза тупларини кўтариб тиккалаб, иккинчи қўлида очилган пахтани термоқдалар. Мана шундай оғир шароитда ҳар бир теримчи ўртача 20-30 килограммдан пахта термоқда.

Область далаларида пахта етарли. Қалин қор ёққанида 6748 гектар майдондаги пахта ҳосили бир марта ҳам терилмаган эди, 56 минг гектар ернинг ҳосили эса машинада энди бир бор терилганди. Эндиликда ана шу майдонлар машиналарга маҳтал бўлиб турибди.

Мана, уч-тўрт кундан бери айрим районларда машина ишлай бошлади. Лекин барча техникани ишга солишда бирмунча сусткашлик ҳукм сурмоқда. Колхоз-совхозларда қор ёққан кунлари бўшашиб кетган меҳнат интизоми ҳали ҳозирча тўла тикланганп йўқ.

Масалан, Пахтаобод районида теримда қатнашиши керак бўлган 11 минг кишидан биз борган кунлари фақат 7,5 минг киши, Избоскан районида эса 13.300 кишидан фақат 8 минг киши далага чиққан, холос. Бошқа районларда ҳам аҳвол шундай.

Областда пахта тайёрлаш суръати кундан кунга ортиб бораётгани ҳар кунги ахборотдан маълум. Бироқ, бу суръат ҳеч кимни — область раҳбарларини ҳам, хўжалик раҳбарларини ҳам қаноатлантираётгани йўқ. Эндиликда барча эътиборни теримчилар ва механизаторларни моддий жиҳатдан рағбатлантиришга, уларнинг иш ҳақларини ўз вақтида беришни таъминлашга, меҳнат ютуқларини эл-юрт олдида кенг пропаганда қилишга, йиғим-теримда қатнашаётганларга ҳар тарафлама ғамхўрлик қилиб, уларга меҳнат ва дам олиш шароитларини яратиб беришга қаратмоқ керак. Шундагина пахта тайёрлаш суръатини кескин ошириш мумкин.

Рост, кейинги кунларда пахтакор ва ҳашарчиларга савдо хизмати, маданий-маиший хизмат, медицина ёрдами кўрсатиш бирмунча жонлантирилди. Далаларда автомагазинлар, бадиий ҳаваскорлар, маиший хизмат ходимлари мунтазам хизмат кўрсатмоқдалар. Дала шийпонлари ҳар қачонгидан ҳам гавжум, оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирилган. Кўчма боғча-ясли хоналари иситилмоқда. Дала шийпонларидагина эмас, бевосита одамлар пахта тераётган пайкаллар тепасида дошқозонларда иссиқ овқат тайёрланмоқда.

Ҳозирги ҳаракат суръатни кескин оширишга шароит яратади. Андижонликлар йиллик планнинг 1,5—2 проценти миқдорида пахта тайёрлаш имкониятига эгадирлар. Улар бу имкониятдан тўла фойдаланишлари керак. Ахир улар юксак марранинг эндигина ярмидан кўпроғига эришдилар, ваҳолонки, ўтган йилнинг шу пайтида область пахтакорлари она-Ватан хирмонига 450 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб берган эдилар.

Андижонликлар, айниқса, бу йилги қийин шароитда ғайрат ва жасорат кўрсатишлари, улар нималарга қодир эканликларини яна бир бор исботлашлари керак.

Рустам РАҲМОНОВ,
Анорбой ҚУРОНБОЕВ.

• *Сўз—хўжалик раҳбарларига*

ҚОЛОҚЛИКДАН ҚУТУЛДИК

Бундан икки йил олдин хўжалигимиз райондаги қолоқ хўжаликлардан бири эди. 1985 йилда совхозимиз ҳар гектар ердан аранг 17,6 центнердан пахта тайёрлаган бўлса, 1986 йилда гектаридан 27,8 центнердан хирмон кўтарилди. Бу йил эса ишимиз янада баракали бўлди, пахтанинг ялпи ҳосили ўтган йилга нисбатан салкам 1000 тоннага оширилиб, ҳосилдорлик гектар бошига 30 центнерга етказилди. Ёки кейинги икки йил ичида ҳар гектар ердан кўтарилган пахта хирмони 13 центнерга оширилди.

Хўш, биз бундай натижаларга қандай қилиб эришдик. Аввало шуни айтиш керакки, хўжалигимиз Шеробод — Сурхон даштларида ташкил топган қўриқ совхоз бўлганлиги учун биз алмашлаб экишни юз фоиз жорий этишга асосий эътиборни қаратдик. Куз ва қишда шўр ювиш, яхоб беришни, захни қочиришни биринчи даражали вазифа қилиб қўйдик ҳамда пахтачилик ишининг барча соҳаларига комплекс механизацияни кенг ва тўла жорий этдик, ўрта бўғин раҳбарликни ўз ишининг моҳир мутахассислари билан мустаҳкамладик, пахта уруғчилигига бўлган талабни кучайтирдик. Бу ишларимиз — икки йил ичида ўз самарасини берди.

Бу йил асосан «Термиз-14» навли ингичка толали пахта уруғини экиб, мўл ҳосил етиштиришга эришдик. Ҳозиргача 3070 гектар майдондан давлатга 8.340 тонна пахта етказиб бердик. Етиштирилган ҳосилнинг 80 проценти ёки 6000 тоннага яқини машиналар бункеридан тўкилди. Машина терими плани 125 процент удданланди. Ҳар бир агрегат билан 80 тоннадан «оқ олтин» терилди. Коммунист механик-ҳайдовчи, цех партия ташкилоти секретари Рўзиҳол Рўзиева 147 тонна, Йўлдош Қобилов 130 тонна, Эргаш Ёриев 125 тонна пахтани пўлат этаклардан тўкишди.

Аваз Амиров, Нормурод Султонов, Гулдона Бозоровалар бошлиқ бригадаларнинг заршунослари ҳар гектар майдондан пландаги 30 центнер ўрнига 38—42 центнердан пахта тайёрлаб, социалистик мажбуриятларини ҳам анча ошириб адо этдилар. Хўжаназар Холёров, Сувон Маматқулов ўртоқлар бошлиқ агроучасткаларнинг ишчилари катта майдонлардан 35—38 центнердан хирмон кўтариб, ялпи ҳосилнинг 90—96 процентини машиналар билан териб олишди.

Қисқаси, биз қўлланилган конкрет тадбирлар туфайли қолоқликдан қутулиб, райондаги илғор хўжаликлар қаторидан жой олдик. 1985 йилга нисбатан пахтанинг ялпи ҳосили 2000 тоннадан зиёдроқ кўпайди. Умумий даромад 1985 йилга нисбатан 4 миллион сўмга кўпайтирилиб, 14 миллион сўмга етказилди.

Хўжалигимиз коллективи пландан ошиқча яна 1000 тонна пахта сотишга сўз берди. Сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз.

Ч. МАМАРАЖАБОВ,
Шеробод районидаги В. Қодиров номли совхоз директори.

Эътибор ОХУНОВА.

Далаларга, ҳашарга

Ширин-ширин хаёлларим нисор бўлсин даламга,
Алламни ҳам далаларда айтар бўлдим боламга.
Тупрорлар ҳам ўша томон йўртар хумо қуш бўлиб,
Далам — ҳикмат тўла олам... кирар ширин туш бўлиб.

Набирасин етаклашиб пайкал кезар боболар,
Далаларда қўяр букун қизлар ўсма-сурмасин.
Келинларин бошлаб борар дала томон момолар,
Йўл-йўлакай чорлаб амма, хола, овсин, қудасин.

Қирқ минг бедов боғланибди шийпондаги толларга,
Қирқ минг йигит дегани бу... қирқ минг тонна хойна-хой.
Таъзим этай, чойлар тутай теримдаги чолларга,
Бугун пахта хизматида ғазал, қўшиқ, дутор, най.

— Гул юзли қиз эрта тонгдан шошмоқдасиз, йўл бўлсин!
— Кутар мени ишқим мардим, дала деган маҳобат.
— Толеъ тилай Сизга... терган чаноғингиз гул бўлсин,
Йўлингизда пешвоз турсин мангу ўтли муҳаббат.

Бувижоним далалардан эртак терар этакка,
Келинчаклар ўлан терар беланчакка бир жаҳон.
Бобом тупроқ-ла сирлашиб мадад олар юракка,
Сиз-чи, қандай ҳикматларга дуч келдингиз, онажон!

— Пахтадан кўзга нур олдим, нурни асрамоқ савоб,
Бошим қўйдим — парқу бўлди, унутилди қайғулар.
Пахта — луқмайи нонимиз, унга керакдир тавоф,
Удир менинг дилимдаги энг покиза туйғулар.

— Сен-чи ўғлим, нелар кўрдинг далада, эгатларда,
Ғунчагина юрагингга, айт, ёзилди нималар!
— Ростин айтсам, ғурур бутун бўлсайди йигитларда,
Далаларга тўлиб кетар эди «зангор кемалар».

Пахта теришар оналар, пахта терар опалар,
Нимагадир, кўп йигитлар ўтиришар панада.
Менга анча уят бўлди, қизлар уйиб тонналар
Йигитларга қилганида аччиқ-аччиқ таъналар.

— Сизчи дўстим, не кўрдингиз, не гап, қалай кайфият!
Балки ҳорғин чеҳрангиздан паришонликлар сизар!
— Ростим десам, бизни пахтакор айлаган ҳамият
Далаларга кўчмиш бугун чойхона, бозор, гузар.

Далаларга оқиб борар ҳашар деган бир қудрат,
Эгатларга ёйилар у, мадад деган қўл бўлиб.
Хирмон бўлиб қад ростлар у, битилур бўлиб суръат,
Бир кун имзо ҳам чекар ул ғалабага чўнг бўлиб.

— Ой юзли қиз, этак тутиб йўл олдингиз қай томон!
— Далага-да! Ошиқарман шунқоргинам ёнига...
Ана шундай тахти элим бўлса гар соғу омон,
Пахтамизни етказурмиз ғалаба довонига.

ҲИССАМИЗ КЎПАЯДИ

Биз ҳозир Хатирчи районии далаларида пахта теряпмиз. Талабаларимиз ўртасида социалистик мусобақа жонли ва таъсирчан ташкил этилган, улар учун кўнгилдагидай маданий-маиший шарт-шароит яратилган. Натижада ёшлар меҳнати самарали бўлиб, кунига 25—30 тоннадан пахта теришга эришяптилар. Умумий хирмонимиз эса 10000 тоннага яқинлашиб қолди. Бу ҳар бир студент зиммасига ўртача ҳисобда 1300 килограммданга тўғри келади, деган сўз Я. Азимов, З. Бобоназарова, К. Зоирова, М. Холиқова, З. Сирожевалар 2,5—3 тонналик марраии ортда қолдиришди. Далаларда ҳосил мўл.

Айни пайтда бу ҳосилни тўла йиғиштириб олиш ҳаракати қизғин тус олган. Мақсадимиз деҳқонларга елкадош бўлиш, эл хирмонига бундан буён ҳам кўпроқ ҳисса қўшишдир.

Р. РАҲМОНОВ,
Тошкент давлат педагогика институтининг Навоийдаги филиали директори.

• *Уй-жой қурилиши—муҳим социал вазифа*

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Қайта қуриш вазифаларини муваффақиятли амалга оширишда социал масалалар ҳал қилувчи аҳамият касб этмоқда. 2000 йилгача ҳар бир совет оиласи алоҳида квартира ёки хусусий уй билан таъминланиши керак.

Корхонамиз маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари иқтисодий ресурслар ва имкониятларни ҳисоб-китоб қилиб, ишчи-хизматчиларни 1990 йилгача алоҳида уй-жой билан таъминлаш мумкин ва зарур, деган хулосага келдилар. Бу режани бутун коллектив қизғин қўллаб-қувватлади.

Марказлашган тартибда уй-жой қурилиши миқёси йилдан-йилга кенгайиб, объектларни ишга тушириш муддати қисқаришига эришиляпти. Яқинда 40 квартирали турар-жой фойдаланишга топширилди, уларга жойлашган ишчи оилалари қурилиш сифатига юқори баҳо беришиб, квартираларда ҳамма қулайликлар мавжуд эканлигини таъкидлашди.

Ўтган йили ишчиларимизга совға қилинган 48 квартирали уй ёнида бу янги бинонинг қад кўтарганлиги посёлка ҳуснига ҳусн қўшди. Тўққиз оила ўзлари учун якка тартибда уй қуриб олди. Ҳозир 32 квартирали яна бир янги турар-жой қурилиши бошлаб юборилди.

Турар жойларни Урганч уйсозлик комбинати замонавий лойиҳа асосида индустриал методларда, тез ва соз қуриб бераётганлигини алоҳида қайд қилиб ўтиш зарур. 1990 йилга қадар комбинат бизга саккиз минг квадрат метр уй тайёрлаб беради. Якка тартибда уй қурувчиларга бинокорлик материаллари ва техника, транспорт билан ҳар тарафлама ёрдам кўрсатилади. Шундай қилиб, 1990 йилга қадар ҳар бир ишчи оиласи алоҳида квартирага эга бўлади.

Шу факт диққатга сазоворки, турар жойлар қурилиши коммунал-маиший ва маданий хизмат шохобчаларини бунёд этиш билан боғлаб олиб борилмоқда. 280 ўринли болалар боғчаси, савдо, медицина хизмати ва маиший хизмат тармоқлари қисқа муддатда барпо қилинди. Тошкент авиасозлари коллективи ташаббусига қўшилган ишчи-хизматчиларимиз уй-жой ва социал-маиший объектлар қурилишида актив қатнашмоқдалар. 870 ишчи ва инженер-техник ходим қурилиш майдонларида тўрт кундан ишлаб беришга азму қарор қилиб, хайрли ишга амалий ҳисса қўшаётганликлари объектларни фойдаланишга топшириш муддати анча қисқаришига ёрдам беряпти.

Қурувчиларнинг ва меҳнат коллективининг ҳамкорлигида 5 та цехда дам олиш хонаси, душ, гардероб, соғломлаштириш пункти қурилди, Тўртта врачлик кабинети, ёзги ва қишки чойхона, новвойхона, «Восток» ательеси филиали барпо этилди, магазин, ошхона реконструкция қилинди, спорт-соғломлаштириш комплекси қурилиши тезлаштириляпти, ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш тадбирлари амалга оширилаётир.

Қурилишни кенгайтириш ва социал шароитни яхшилаш ўз-ўзидан бўлмайди албатта. Бунинг учун иқтисодий замин яратилиши керак. Ишлаб чиқаришда самарадорликни ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, техника тараққиётини жадаллаштириш туфайли иқтисодий кўрсаткичлар тобора яхшиланяпти. Йилнинг биринчи ярми дуруст якунланди. Планга қўшимча 1 миллион 248 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги 6,8 процент ўсди. Июль-август ойи планлари ҳам барча кўрсаткичлар бўйича тўла ва ошириб адо этилди.

Ишлаб чиқаришни янада жадалроқ ривожлантириш, резервлардан, иш вақти ва қувватлардан самарали фойдаланиш, тежамкорликка риоя қилиш лозим.

Бу ишларни бизга ҳеч ким қилиб бермайди. Буни ўзимиз, фақат ўз куч-ғайратимиз билан амалга оширишимиз зарурлигини яхши биламиз. Экономикани бошқаришни қайта қуриш иқтисодий ва социал проблемаларни муваффақиятли ҳал этишда муҳим омил бўлади.

Т. МУСАЕВ,
Урганч ёғ-мой комбинати директори.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК:

Кулдан... бетон яратишди

Фарғона шаҳридаги иссиқлик-энергетика маркази қозонхоналаридан ҳар куни тонналаб кўмир кули чиқади. Корхона территориясининг бир томони култепага айланиб кетган эди. Йиллар давомида юз минглаб тонна кул тўпланганига одамлар ажабланмай қўйганди.

Лекин бу ҳақда жон куйдирувчи инженер чиқиб қолди. 1-«Агропромстрой» қурилиш трестининг техника бўлими бошлиғи Х. Абдуназаров инженерга хос истеъдодини намойиш этди — кул бетон яратишнинг янгича технологиясини ишлаб чиқди.

Тўғри, саноат корхоналари чиқиндиси — кулдан бетон яратиш ғояси янги эмас. Бироқ мамлакатимизда шу пайтгача амалда қўлланилган кул бетон мўрт, талабга жавоб бермас эди. Ўз вақтида бинокорларимиз Германия Федератив Республикаси фирмаларидан бири тайёрлаган кул бетон плиталарини ҳам қурилишда синаб кўришди. Аммо кул ва оҳак аралашмасидан иборат бу бетон плиталарнинг вазни ҳаддан ташқари оғир, улардан фойдаланишда талай қийинчиликларга дуч келинаётир.

Ҳ. Абдуназаров яратган «М-50» ва «М-75» маркали кул бетон эса асосан Фарғона ёғ-мой комбинатининг ишқор чиқиндиси, кўмир кули ва цемент чанги аралашмасидан таркиб топган. Бу бетондан қуйилган плиталар енгил, пишиқ, уларга бемалол мих қоқиш, арралаш мумкин. Таннархи ҳам арзон. Бир куб метр яхлит кул бетоннинг таннархи ҳозирча 21 сўмга тушаётир.

Янги маркали бетон ижодкори унинг таннархини 16 сўмга тушириш имконияти мавжудлигини ҳам айтяпти. Энг муҳими, кул бетон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш учун курашда ҳам қўл келяпти. Зеро, тонналаб зарарли саноат чиқиндилари фойдали қурилиш материалига айланяпти.

Айни пайтда Тошлоқ районидаги «Оқолтин» колхозида кул бетондан бешта уй қурилиб, фойдаланишга топширилди. Кенг айвонли, тўрт хонали, барча қулайликларга эга бўлган бу уйларни Тошлоқдаги 79-хўжаликлараро механизациялашган кўчма колоннанинг Э. Олимов ва Ю. Василенко бошчилигидаги қурувчилар бригадалари бунёд этишди.

— Иш аниқ, пухта ташкил этилса, — дейди Э. Олимов, — саноқли ҳафталар ичида кул бетондан ўнлаб иморатларни қуриш мумкин. Биз одатда, бўлажак иморатнинг қолипини (опалубка) бир кунда тайёрлаб оламиз. Кейинги икки кунда эса қолипларга суюқ кул бетон қуйилади. Тўртинчи куни қолиплар олиб ташланади. Қарабсизки, уй деворлари тайёр! Шундан кейин бемалол пардозлаш, жиҳозлаш ишларини олиб бораверишмумкин.

— Кул бетоннинг истиқболи умидли. Агар бу усул республика, мамлакат бўйича кенг қўлланила бошланса, қурилиш ишларида катта ўзгариш ясалишига ҳамда атроф-муҳит муҳофазаси янада яхшиланишига ишонаман. Биз кул бетони тайёрлаш ва ундан фойдаланиш технологиясини такомиллаштириш устида изланишларни давом эттиряпмиз, — дейди Ҳ. Абдуназаров.

Шу кунларда табиий офат — сел тошқинидан зарар кўрган Фарғона райони қишлоқларида кул бетон уйлар тиклашга ҳозирлик кўриляпти. Тошлоқ, Қува ва Ёзёвон районлари қишлоқларида шу йилнинг ўзида ўнлаб кул бетон иморатлар қад кўтаради. Янги бинокорлик материали партия ва ҳукуматимизнинг мамлакат аҳолисини 2000 йилгача уй-жой билан тўлиқ таъминлаш борасидаги режаларини амалга оширишда муҳим восита бўлиши мумкин.

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

• Бахтимиз учун курашганлар

РЕВОЛЮЦИЯ ФАРЗАНДИ

Уч революциянинг фаол қатнашчиси подпольечи большевик, кўзга кўринган давлат арбоби Дмитрий Иванович Манжара 1885 йил 30 ноябрда Харьков губернасининг Белополье шаҳрида темир йўлчи оиласида дунёга келади.

Революциянинг чинакам фарзанди бўлмиш Дмитрийнинг ўсмирлик йиллари Украинада ўтади. Бор-йўғи бир синф маълумотга эга бўлган йигитча революцияда билимлар, ирода ва жасурлик университетидан ўтади. Белополье шаҳридаги социал-демократик тўгаракда қатнашиш уни Маркс назарияси хазинаси билан ошно қилади, биринчи рус революцияси эса уюшган пролетариат кучига бўлган ишончини мустаҳкамлайди. Шулар таъсирида у РСДРП томонига ўтади, ўз ҳаётини халқ бахт-саодати учун курашга бахш этади.

Реакция йилларида қамоққа олинишдан зўр-базўр қутилиб қолиб, Дмитрий Иванович Россия жанубида кезиб юради. Ҳамма ёқда камбағаллик, ҳуқуқсизлик манзарасини кўради. Одамлар билан суҳбатлашар экан, унда чоризм ва буржуазияга қарши изчил ва сабот билан курашиш зарурлигига ишонч мустаҳкамланади.

Бир группа ўртоқлари билан иш излаб, Манжара 1909 йилда Тошкентга келади ва Ўрта Осиё темир йўлининг бош устахонасига слесарь бўлиб жойлашади. Ўша вақтда генерал губернаторнинг тан олишича, бу ер Туркистондаги революцион ташвиқотнинг маркази ҳисобланарди. Подпольечи социал-демократлар оғир шароитларда кураш олиб боришди. Манжаранинг сафдошларидан бири В. С. Ляпин шундай ёзган эди:

«Ўтакетган бебош тузум исканжасига олинган, айғоқчилар тўдаси билан қуршалган, худди бир кишилик камерага тиқиб қўйилгандек шароитга маҳкум этилган... бизлар революцион ишни фақат чуқур подпольеда ва синалган, бир неча бор текширилган ишчиларнинг жуда тор доирасида олиб борардик. Лекин шу билан бирга, биз бутун куч ва воситаларни ишга солиб, устахоналар маъмуриятига қарши саботли кураш олиб борардик. Биз шундоқ ҳам паст ҳақ тўланадиган ишчиларни очиқ-ошкора талашга қарши, чидаб бўлмас каторга режимига қарши, ярамас меҳнат шароитларига қарши курашардик».

Темир йўлчилар подпольесининг раҳбари Н. В. Шумилов Сибирга бадарға қилинганидан революционерлар тўгарагига раҳбарлик қилиш Дмитрий Иванович ва унинг рафиқаси Елена зиммаларига тушади. Устахоналарнинг ишчилари ўзларига бирон-бир «дум»ни илаштирмаслик учун Манжаранинг Катта Мирободдаги квартирасига бутун шаҳарни айланиб келишарди. «Рабочая правда» номи билан чиқадиган большевистик газета нусхалари ҳам ана шу квартирадан Тошкент бўйлаб тарқаларди. Тўгарак ортидан диққат билан кузатадиган айғоқчилар унинг аъзоларини қамоққа олиш учун далил-исботни қўлга киритолмасдилар.

Д. И. Манжара 1917 йилда большевиклар партияси сафига киради ва ўзининг бутун онгли ҳаётини Ленин партияси ишига, социализм қурилиши ишига бағишлайди.

Февраль буржуа-демократик революцияси Туркистонни ҳам ҳаракатга келтиради. Касаба союзлари, Советлар тузилади. Бородинск устахоналари ишчилар союзининг раиси, Тошкент Советининг аъзоси Манжара Вақтли ҳукуматнинг Туркистон комитети ҳамда меньшевик ва эсерларнинг келишувчилик сиёсатига қарши курашади. 1917 йил 10 сентябрда Тошкент большевиклари активларининг мажлиси шундай қарор қилади: «Вақтли ҳукумат комиссарлари ҳокимиятдан четлаштирилсин, ҳокимият бутунлигича ишчиларга берилсин». Большевикларнинг мазкур резолюцияси меҳнаткашларнинг 7 минг кишилик митингида қабул қилинади. 15 сентябрда Тошкент Советининг Ижроия Комитети шаҳарнинг яккабош ҳокимиятига айланади.

Керенский «исёнкор Тошкент»ни қонга ботиришни талаб этади ва бу ерга жазо экспедициясини юборади. Ишчилар бунга забастовка билан жавоб берадилар. Уларга бошчилик қилган раҳбарлар орасида Д. И. Манжара ҳам бор эди. Забастовка темир йўлчиларнинг Бутунроссия стачкаси билан қўшилиб кетадики, унинг талабларидан бири Тошкентдан жазо экспедициясини дарҳол чақириб олишдан иборат бўлган эди.

Қўзғолон кўтариш кун тартибига қўйилади. Дмитрий Иванович ревком аъзоси сифатида Тошкент Советининг қуролли қўзғолон планини ишлаб чиққан тарихий мажлисларида қатнашади.

Қўшинлар қўзғолон марказини қуршаб олганларида у баррикадаларда туриб курашади, отрядларни қалъани штурм қилишга бошлаб боради.

Тошкентда революция ғалаба қилгач, Манжара Петербургга темир йўлчилар съездига боради. «Съезд, — деб ёзган эди у, — менинг хотирамда ўчмас из қолдирди. Мен бу ерда илк бор партиямиз ва ишчилар синфининг доҳийси В. И. Ленинни тингладим».

Гражданлар уруши йилларида Дмитрий Иванович коммунистик рота составида Орол денгизидан Челкар станциясигача бўлган саҳрони жанглар билан босиб ўтади. «Унинг таъсири остида ўзингни кучли сезасан», — деб ёзган эди ўз комиссари тўғрисида Б. Л. Пошерстник. Оқгвардиячилар исёнининг оғир кунларида, Туркистон Республикаси ҳукумати раҳбарлари отиб ташланганида меҳнаткашларнинг контрреволюцияга зарба бериш курашига раҳбарлик қилганлардан бири Манжара бўлган эди. Тошкентнинг омон қолган большевикларидан ўз атрофига ишчиларни тўплаш, душманнинг устун даражадаги кучларига қарши курашда жуда катта сабот-матонат ва жасурлик кўрсатиш талаб қилинарди. «Тошкент ишчилари тўғрисида гапирганда, — деб ёзган эди Д. И. Манжара — эски шаҳар ишчилари ва ҳунармандларининг революцион жанговар роли тўғрисида айтмасдан бўлмайди. Улар коммунистлар раҳбарлигида жанг қилишди. Ишчилар қалъасидан кесиб қўйилган Эски шаҳарнинг партиявий большевистик дружинаси шаҳарда нима бўлаётганини билмагани ҳолда, қайта уюшиб, қуролланиб, «ишчилар қалъаси»га ёриб кирдилар, ишчиларнинг оқгвардиячиларга қарши умумий курашига қўшилдилар.

Дмитрий Ивановичнинг Гражданлар уруши йилларидаги фаолияти юқори баҳоланди. Темир йўлчилар съезди унга чуқур миннатдорчилик билдиради. Туркистон фронтининг Революцион ҳарбий кенгаши уни Фахрий ёрлиқ билан мукофотлайди, РСФСР Марказий Ижроия Комитети жанговар Қизил Байроқ ордени билан тақдирлайди.

Д. И. Манжаранинг партия ва давлат ходими сифатида шаклланишида В. И. Ленин Туркистонда ишлаш учун йўллаган вакиллари М. В. Фрунзе, Ш. З. Элиава, В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак катта роль ўйнадилар. Тошкентлик коммунист улардан вужудга келган вазиятда энг муҳим вазифани топиб ола билишни, умумий вазифаларни маҳаллий хусусиятлар билан уйғунлаштириш ва оммани ўз ортидан эргаштириб бориш санъатини ўрганди.

Тошкент шаҳар 3-темир йўл район партия комитетининг секретари, Туркистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул секретари, ВЦСПС Туркистон бюроси секретари, республика Ишчи-деҳқон инспекцияси халқ комиссари, СССР Марказий контрол комиссияси — Ишчи-деҳқон инспекциясининг Ўрта Осиёдаги вакили вазифаларида ишлаган Дмитрий Иванович халқ хўжалигини тиклаш учун кураш ишига, ленинча миллий сиёсатни амалга оширишга кўп куч-ғайрат сарфлади. Деҳқонлар билан ишлашга, уларнинг сиёсий ҳаётда фаол қатнашуви масаласига у алоҳида эътибор берган эди.

Д. И. Манжара истиқболни аниқ кўра биларди. Марказий контрол комиссияси томонидан Ўзбекистон Компартияси таъсис съездига таклиф қилинган планда пахтачиликни интенсив равишда қайта тиклаш, ирригацияни ривожлантириш учун барча имкониятларни ўрганиш программаси назарда тутилган эди.

Марказий контрол комиссияси ва Ишчи-деҳқон инспекцияси раҳбари, темир йўлчилар ҳазиллашиб «республиканинг бош ревизори» деб атайдиган Дмитрий Иванович хўжасизлик ва бюрократизмнинг муросасиз душмани эди.

Ҳаётининг сўнгги тўрт йилида Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети раисининг ўринбосари бўлиб ишлаганида Д. И. Манжара кўпгина ёш кадрларни тарбиялади, ишга чиниқтирди. Республика Компартияси, деб ёзган эди, қудратли ташкилотга айланди, унинг сафларида маҳаллий ишчилар, камбағаллар ва батраклар орасидан чиқиб, партияга келган кўпсонли ажойиб курашчилар бор.

Партия архивида муҳр билан мустаҳкамланмаган, аммо содда тилда ёзилган бир ҳужжат бор. У Советларнинг Марказий Ижроия Комитети адресига йўлланган. Унда Қодирия ГЭСи қурувчилари коллектив номидан Дмитрий Иванович Манжарани Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлаш тўғрисида далолат қилишган. Ишчилар оташин большевик, Ўзбекистоннинг кўзга кўринган партия ва давлат арбобининг ташкилотчилик талантини шундай баҳолаган эдилар.

Бошқаларни тарбиялаш, чиниқтириш билан бирга унинг ўзи ҳам кўп нарсаларни ўқиб-ўрганарди. Ундаги ақл-заковат кўпларни қойил қолдирарди. Бўш вақтларини Дмитрий Иванович ўлканинг революцион тарихини ўрганишга бағишларди. Унинг қаламига мансуб бўлган «Ўрта Осиёда революцион ҳаракат. 1905—1920 йиллар», «Советлар ҳокимияти учун кураш» каби қимматли асарлар, газета ва журналларда чоп этилган кўпдан-кўп мақолалар ана шу меҳнатнинг натижаларидир. Дмитрий Иванович Партия тарихи институти ташкилотчиларидан бири бўлган эди. Ҳозир бу муассаса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтидир.

Д. И. Манжара келажак учун яшаб, меҳнат қилган эди. Биз Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллиги нишонланган йилда унинг хотирасини иззат-икром билан ёдга оламиз.

М. ҲАСАНОВ, Ф. ХЎЖАЕВА.

КОНКУРС ЯКУНИ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланган энг яхши китоблар республика конкурсининг якунлари чиқарилди. Конкурсни Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ва Китобсеварлар кўнгилли жамиятининг республика правлениеси ўтказди.

Жюри проза бўлими бўйича биринчи мукофотни «Меҳнат» нашриётида босмадан чиқарилган «Орол ёрдамга муҳтож» китоби учун Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ҳузуридаги Орол денгизини қутқариш жамоатчилик комитети публицистлар активларига берди.

Олег Сидельниковнинг «Ҳамид Саримсоқов саргузаштлари» ҳужжатли повести, Саъдулла Сиёевнинг «Аваз» романи ва Сафтер Нагаевнинг «Минг ажални енгиб» ҳужжатли қиссаси рағбатлантирувчи мукофотлар билан тақдирланди. Бу китоблар Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриётида босмадан чиқарилди.

Поэзия бўлими бўйича мазкур нашриёт чоп этган Хуршид Давроннинг «Болаликнинг овози» шеърий тўплами биринчи мукофотга сазовор бўлди. Шу ерда нашр этилган Чўлпон Эргашнинг «Энг баланд қаср» ва Мирза Кенжабоевнинг «Муножот» шеърий тўпламлари рағбатлантирувчи мукофотлар билан тақдирланди.

Оммавий-сиёсий адабиёт бўлими бўйича мукофотлар «Ўзбекистон» нашриёти китобларига берилди. Биринчи мукофот «Революция даъвати билан» биографик очерклар тўплами учун авторлар коллективига, «Социал адолат ва ижтимоий муносабатларнинг такомиллаштирилиши» китоби учун С. Содиқов ва А. Фатаевга рағбатлантирувчи мукофот, шунингдек, Н. Махнога очерклар тўплами учун рағбатлантирувчи мукофотлар берилди.

Илмий ва илмий-оммабоп мавзудаги китоблар орасида О. Шарафиддиновнинг Ғафур Ғулом номли нашриёт чоп этган «Гўзаллик излаб» адабий-танқидий мақолалар тўплами биринчи мукофот билан тақдирланди. «Қорақалпоғистон» нашриёти босмадан чиқарган Т. Изимбетовнинг «Исломнинг келиб чиқиши ва ривожланиши» монографиясига ва М. Ўзбековнинг «Ўзбекистон» нашриётида чоп этилган «Социализм қурилиши ва шахс» китобига рағбатлантирувчи мукофотлар берилди.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

НОЯБРЬ ОЙИДА ЭКРАНЛАРГА ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ

«Эртаси куни уруш бошланарди»

Сценарий муаллифи — Б. ВАСИЛЬЕВ.
Режиссёр — Ю. КАРА.
Ролларда: С. НИКОНЕНКО, Н. РУСЛАНОВА, В. АЛЕНТОВА, В. ЗАМАНСКИЙ ва бошқалар.

Фильм Б. Васильевнинг уруш арафасидаги юқори синф ўқувчилари ҳақида, мактаб партасидан тўғри фронтга йўл олган ёш авлод ҳақида ҳикоя қилувчи шу номдаги повести асосида суратга олинган.

М. ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

«Ўзга ҳаёт»

Сценарий муаллифи — Р. ИБРАГИМБЕКОВ.
Режиссёр — Р. ОДЖАГОВ.
Ролларда: А. КАЛЯГИН, Ф. МАНАФОВ, И. КУПЧЕНКО, Л. АХЕДЖАКОВА ва бошқалар.

Рустам Ибрагимбеков, Расим Оджагов, Александр Калягинларнинг бу фильмида ҳаёт мазмуни ҳақида, яшамоқликнинг асл қиймати, ҳаётда ўз ўрнини топиш ҳақида ҳикоя қилинади. Картинада ҳақиқий инсон ўз ҳаётий урф-одатларини йўқотмаслиги зарурлиги ҳақида сўз боради.

«ОЗАРБАЙЖОНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: илмий атеизм курси билан бирга марксча-ленинча фалсафа (фалсафа фанлари доктори, доцент), даволаш факультетининг паталогик анатомияси (медицина фанлари доктори, профессор);

доцентлар (фан кандидатлари): медицина ва биология физикаси, медицина биологияси, 3-ички касалликлар, гистология даволаш факультетида акушерлик-гинекология (эмбриология билан бирга), офтальмология, даволаш факультетида болалар касалликлари, 1-хирургия касалликлари (2-хирургия касалликлари) (стоматология курси бўйича).

Конкурс муддати — 25 ноябргача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга жўнатилсин: 703000, Самарқанд шаҳри, Фрунзе кўчаси, 18-уй.

•

СТУДЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ
СИРТҚИ УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ
сентябрь ойида ўтказилган сессияда иштирок этмаган II ва III курс студентлари учун ҳамма мутахассисликлар бўйича
23 ноябрдан 28 ноябргача
ҚЎШИМЧА СЕССИЯ ЎТКАЗАДИ.

«Гулхан» ва «Ғунча» журналлари коллективлари шу журналларнинг собиқ бош муҳаррири

Собир ЮНУСОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/XI да Петр Биринчи, 20/XI да Тўмарис.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/XI да Курорт, 20/XI да Ўғрини қароқчи урди.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/XI да Хотинимнинг эри, 20/XI да Тошболта ошиқ.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/XI да Қора намар (19.00).

• Ҳеч ким, ҳеч нарса унутилмайди

Абадийликка даъват

Бангиевлар уйининг тўридаги сандиқда азиз ёдгорлик сақланади. Бу сарғайган учбурчак хат 46 йилдан буён уларга фарзанди Юрани эслатиб турарди. Юра Бангиев урушнинг дастлабки кунларидаёқ фашистларга қарши жангга, Ватан ҳимоясига отланди. Брест қалъаси учун бўлган жангларда қатнашди. Сўнгра эса ундан ёдгорлик бўлиб фақат мана шу учбурчак хат қолди. У шиддатли жангларнинг бирида Юранинг бедарак йўқолганини ҳам эслатар эди. Юра ҳақида бирор аниқ хабар эшитиш эса унинг ота-онаси ва қариндош-уруғлари учун армон бўлиб келарди.

Ниҳоят уларнинг армони ушалади. Бунда уларга С. Раҳимов райони қабристонлар қошидаги жамоатчилик кенгаши яқиндан ёрдам берди. Кенгаш аъзоларининг Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлган ва бедарак йўқолган жангчилар хотирасини абадийлаштириш йўлидаги актив фаолияти туфайли кўплаб ҳамюртларимиз қатори Юра Бангиев тўғрисида ҳам аниқ маълумот олинди. РСФСРнинг Марипол область партия комитети қошидаги архивдан Юранинг отаси Мири Бангиевга келган жавоб хатига шундай дейилади:

«... Юра Бангиев фашист газандалари асирлигидан қочганидан сўнг 1944 йилга қадар партизанлар отрядида жанг қилди. Кўплаб қишлоқ ва шаҳарларни босқинчилар зулмидан қутқаришда актив иштирок этди. Лекин Қрим областининг Судак районидаги Морское қишлоғини озод қилиш учун бўлган жангда қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Ҳозир ўша жойдаги мактаб музейида фарзандингиз Юранинг жанговар фаолиятига оид ҳужжатлар ҳамда суръати ҳурмат билан сақланмоқда. Пионерлар оталиғидаги унинг қабридан эса йил ўн икки ой гуллар аримайди...»

Яқинда республикамиз пойтахтида Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлган ана шундай халоскорлар хотирасига бағишланган митинг бўлиб ўтди. Митинг иштирокчилари фаровон турмушимиз учун жонини фидо қилган, бугун эса номлари зарҳал ҳарфлар билан ёдгорликка битилган 120 нафар тошкентлик ҳамюртларини ҳурмат-эътибор билан эсга олдилар. Сўзга чиққанларнинг кўпчилиги акаси, отаси ёки фарзандининг хотирасини тиклаш ёки абадийлаштиришдаги беминнат ёрдами учун жамоатчилик кенгаши аъзоларига миннатдорчилик изҳор этишди. Бу ерни ёш авлоднинг зиёратгоҳига ва ҳордиқ масканига айлантириш тўғрисида қимматли фикр-мулоҳазалар билдирилди.

— Биз гражданлик бурчимизни бажардик, холос, — деди йиғилиш сўнгида жамоатчилик кенгаши раиси Г. Отабоев. — Бир ярим йилда бу ёдгорлик қад кўтарди. Бу ишда бизга совет органлари яқиндан ёрдам бердилар. Хусусан, С. Раҳимов райони ташкилотлари ва республика Маданият министрлиги кўмагидан беҳад мамнунмиз. Улуғ Ватан уруши фидойилари номини халқимиз ҳамиша эъзозлайди. Бу ёдгорлик ҳам уларга бўлган беқиёс ҳурматнинг ўзига хос тимсолидир.

А. МАДАТОВ.

• Спорт

КУРАШ:

ҲОЗИРЛИК БОСҚИЧИ

Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида эркин кураш бўйича анъанавий турнир ўтказилди. Мусобақада Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари полвонлари ўзаро беллашдилар. Майдон эгалари мусобақага пухта ҳозирлик кўришганлигини амалда намойиш этдилар. Республикамиз спортчилари 10 вазндан олтитасида ғалаба қозониб, команда ҳисобида биринчи ўринни эгаллашди. Бу муваффақиятга гулистонлик студент Р. Габдулин, тошкентлик динамочилар Б. Ғуломов билан И. Юсупов, тошкентлик армиячилар Р. Идрисов билан А. Абакаров ҳамда «Меҳнат резервлари» аъзоси С. Твердохлебовлар муносиб ҳисса қўшдилар. Қозоғистон ва Қирғизистон полвонлари команда ҳисобида иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди. Совриндорлик баҳси келаси йили ўтказиладиган Бутуниттифоқ ўсмирлар ўйинларига ҳозирликнинг ўзига хос босқичига айланди.

ШАХМАТ:

ОЛДИНДА МЕҲМОНЛАР

Республикамиз пойтахтида аёллар ўртасида учинчи марта ўтказилаётган Бутуниттифоқ турнири давом этмоқда. Дона суриш баҳсларида Одесса, Севастополь, Москва, Ленинград, Киев, Олмаота, Рига шаҳарларидан тўпланган 14 шахматчи иштирок этмоқда. Тўртинчи тур ўйинларидан кейин одессалик Мария Ярмолинская 3,5 очко билан олдинда бормоқда. Шунингдек, меҳмонлардан москвалик Елена Фаталибекова билан ригалик Ингуне Эрнесте 2,5 тадан очко билан совринли ўринларга даъвогарлик қилишмоқда.

БУГУН — РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

ИШОНЧЛИ ҚАЛҚОН

Бундан роппа-роса қирқ беш йил муқаддам, 1942 йил 19 ноябрда Сталинград остоналарида мингта ствол-ли ва реактив артиллериядан қудратли зарбалар берилиб, гитлерчи қўшинлар группировкасини тор-мор қилиш бошланди. Ана шу унутилмас кун шарафига ҳар йили Ракета қўшинлари ва артиллерия куни байрам қилинади.

Артиллериячилар Гражданлар уруши йилларида Совет ҳокимиятини сақлаб қолиш учун курашда зўр матонат ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Улар Улуғ Ватан уруши жангларида ўз байроқларини шон-шарафга буркадилар. Артиллерия қуруқликдаги қўшинларнинг энг асосий зарба берувчи ўт очиш кучига айланди.

Урушдан кейинги йилларда империализм агрессив кучларининг ракета-ядро урушини бошлаш хавфи кучайди. Ана шунда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати мамлакатимизда ракета-ядро қуроли яратилишини таъминладилар. Стратегик мақсадлардаги ракета қўшинлари — СССР Қуролли Кучларининг янги тури сифатида майдонга келиб, мамлакатимиз мудофаасининг олдинги маррасида турибдилар.

СССР ва АҚШ, Варшава Шартномаси ва НАТО мамлакатлари ўртасида ҳозир вужудга келган ҳарбий-стратегик тенглик урушнинг олдини олишда ҳал қилувчи омилдир. Мамлакатимиз халқлари қуролланиш пойгасини истамайдилар. Қуролсизланиш учун, халқлар тинчлиги ва ҳаётини ҳимоя қилиш учун, ядро уруши хавфини бартараф этиш учун курашиш — Коммунистик партия, қардош партияларнинг халқаро майдондаги фаолиятида асосий йўналиш бўлиб қолмоқда. Ракетачи жангчилар ва артиллериячилар партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, КПСС XXVII съезди қарорларини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Улар замонавий техника ва қуроляроғларни моҳирлик билан бошқариш ва улардан фойдаланиш малакасини кунт билан эгалламоқдалар.

Суратда: Сибирь ҳарбий округидаги Н-қисмнинг илғор ракета бўлинмаларидан бирининг командири, коммунист, майор Георгий Анисимович Воскобойник (чапдан иккинчи) навбатдаги топшириқни қандай бажарганлигини ёш жангчилар билан таҳлил қилмоқда.

А. Кузярин фотоси (ТАСС).

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ.

• Тингланг, томоша қилинг

19 ноябрь, пайшанба

Телевидение

МТ-I. 8.00 — «90 минут». 9.35 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 10.35 — «Революция ўзини ҳимоя қилмоқда». Телефильм. 2-фильм. 11.45 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 — Фильм-концерт. 17.20 — Ҳужжатли фильмлар. 18.15 — Мультфильм. 18.35 — Бугун Ракета қўшинлари ва артиллерия куни. 18.50 — Концерт. 19.10 — Шеърият лаҳзалари 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Балет артистларининг концерти. 20.40 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — СССР—АҚШ телекўприги. Учрашув тугагач — Дунё воқеалари. Шахмат. Жаҳон чемпионати.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Халқ ҳунармандчилиги. 10.35 Испан тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Биология. 12.00 — «Автомобилдан сақланинг». Бадиий фильм. 14.00 — Янгиликлар. 14.10 — «Жангга фақат «қариялар» киради». Бадиий фильм. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Саёҳатчилар клуби. 19.45 — Футбол шарҳи. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Музикали киоск. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Шахсий ҳаёт». Бадиий фильм. 23.55 — Концерт. 00.55 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Телефильм. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.35 — ЎзССР тарихи. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Мультфильм. 18.35 — Невропатолог олимларнинг республика анжумани. 19.00 — Агросаноат ва Озиқ-овқат программаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бугун — Ракета қўшинлари ва артиллерия куни. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Пахтакорлар, Сизлар учун. 21.30 — Время. 22.05 — «Кузги марафон». Кинокомедия.

ЎзТВ-II. 19.25 — «Ватан солдати». Бадиий фильм. 20.50 — Реклама. 21.00 — Авлодлар эстафетаси. 21.30 — Время. **Душанба.** 22.15 — Юбилей йилининг пахтаси. 23.00 — «Отпускага чиқолмади». Бадиий фильм.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 — Меҳнат шарофати. 9.30 — Ленинча дўстлик байроғи остида. 12.10 — Ишчинома. 12.40 — «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида. 13.00 — Малшиш. 13.30 — Вокал дуэтлар ижро этади. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Қаҳрамон пионерлар. 18.15 — Ўзбекистоннинг чет эллик меҳмонлари сўзлайдилар. 18.30 — Ўзбекистон Давлат телерадиоси артистларининг концерти. 19.20 — Юность Узбекистана. 21.00 Халқаро кундалик. 21.10 — Элга хизмат — олий ҳиммат. 21.30 — Пахтакорлар учун концерт. 22.30 — Радиотинг-ловчиларнинг талабларига биноан концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.